

בדברי אדר

חג הסוכות ושמחת תורה

תשפ"ז

שנה ל"ג ג'ליון י"א

הדר"ג מוצי"ט ר"ת - סוכות			
י-ם	7.48	7.07	5.56
ב"ב	7.46	7.09	6.11
הדר"ג מוצי"ט ר"ת - ש"ת			
י-ם	7.39	6.58	5.47
ב"ב	7.37	7.00	6.02

1512

יו"ל ע"י מכון "דובב מישירים"

n4183604@gmail.com

ת.ד. 5262 ירושלים

אמרות טהורות

מספח"ק על פרשת השבוע

נא לשמור על קדושת הגליון

הסוכות הוא זמן של הצטרפות הגשמיות והרוחניות גם יחד, כמאמר חז"ל בחג נידונין על המים דהיינו פרנסה, ומאידך יוצאים מדירת קבע לדירת עראי דהיינו ביטול הנאות העוה"ז ויושבין ונהנין מזיו השכינה בסוכה. וזהו דאיתא בירושלמי עה"פ 'סכותה לראשי ביום נשק' ביום שנושקין שני עולמות זה בזה, וכיון דבזמן חג הסוכות יש גשמיות ורוחניות גם יחד, הרי יש בו שמחה לכך נקרא זמן שמחתינו. (ישע ברכה, מודיעין)

בנה ביתך כבתחלה וכוונן מקדשך על מכונו. צ"ב במה שמבקשים בנה ביתך כבתחלה והא קחיונן דבית שני היה יותר גדול מבית ראשון וא"כ צריך לבקש על בית שלישי שיגדל עוד יותר, וכן אומרים בפ"ט של חג הסוכות דהר הבית שהיה חמש מאות אמה יהיה לעתיד שלשת אלפים אמה. אלא דהענין הוא דהנה בגמ' זבחים (דף ס"א ע"ב) אמרינן דבבית שני הוסיפו והגדילו את המזבח, ומקשה הש"ס דבבית ראשון דהיו כל כלל ישראל והיה מספיק המזבח לכל הקרבנות, וא"כ למה הוצרכו להגדיל בבית שני, ומתריצין דבבית ראשון דהיה יורד אש מן השמים לא היה צריך מזבח גדול, חזינו דבבית שני אף דבכמות היה יותר גדול מ"מ פעמים הוא סיבה מחמת מיעוט האכילות, והרי עוד הרבה דברים חסרו בבית שני, ועל כן אנו מבקשים דהבית דלעתיד יהא כבתחילה ולא יחסר מהאכילות. ובוה יש לפרש ההמשך וכוונן מקדשך על מכונו והיינו שהבנין יהא מכוון כנגד בית מקדש של מעלה ששם לא ישיך לומר כבתחילה דאין שם עבר ועתיד, ואין אנו יודעין גדלו, וזהו והראנו בבנינו דהיינו על הבנין בכמות ושמחנו בתקונו היינו התיקון באכילתו.

(כ"ק מרן ראש הישיבה הברכת שמעון צאק"ל)

ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר. (ויקרא כג, טז) אמרו חז"ל הדר זהו אתרוג שיהא נאה בתארו וגידולו, ולפי שכל אלו הדר' מינים כתובים בפסוק אחד למדים מזה שכל הארבעה מינים צריכים להיות נאים ומהודרים. יש להתבונן מדוע במצות ד' מינים נאמר דין 'הדר' ו'נוו' יותר מכל מצוות שבתורה. ונראה דאמרו בגמרא (תענית ט) ענני כבוד שמשו בזכות אהרון הכהן, ואהרון הכהן מדתו היא 'הוד' היינו פאר וכבוד, והנה נצטוינו לעשות חג הסוכות זכר לענני הכבוד, ומבואר במשנה (סוכה כט) מצוה לעטר הסוכה בקישוטים יפים וכלים נאים וכו', וההסבר בזה דענני הכבוד שניתנו לבנ"י היו כדי להראות לכל שהם זכאין בדין, וראויים הם לחיבה יתירה ולכן זכו לתוספת פאר וכבוד, נמצא שמהות חג הסוכות הוא תוספת כבוד והדר שהיה לבני ישראל במדבר, ולכן כל מצות חג הסוכות דוקא נעשים בהידור.

פרי עץ הדר (ויקרא כג, טז). אתרוג ר"ת א"ל ת'בואני ר'גל ג'אזה אמרתי בענין האתרוג, כי איתא בספרים אתרוג עם הכולל גימטריא תורה ע"כ, והנה להבין זה הרמז, כי ידוע כל עיקר התורה הם אנכי ולא יהיה לך, שהם כלל כל התורה כולה לבוא לאמונת אלוקות ויחודו ית' וצדיק באמונתו יחיה, והנה איתא (קידושין דף מ) שקולה ע"ז ככל התורה כולה, והמודה בה כאילו כופר בכל התורה כולה והכופר בה כמודה בכל התורה כולה, והכל הוא לטעם הגיל', כי אנכי שהוא אמונת אלוקות בו תלוי כלל התורה כולה, והנה איתא 'כל הכועס כאילו עובר ע"ז', ובכעס הוא רק

"סוכה" מדוע נקראת מצות סוכה בלשון חז"ל (ע"ז א) "מצוה קלה". דהנה בגמרא (גיטין נ) מסופר, שכאשר הפליג טיטוס הרשע בים עמד עליו נחשול [פירוש, רוח סערה] שבים לטבעו, באותה שעה הטיח דברים ואמר כלפי מעלה "אם גבור הוא יעלה ליבשה ויעשה עמי מלחמה, יצתה בת קול ואמרה לו, רשע בן רשע בן בנו של עשו הרשע, בריה קלה יש לי בעולמי ויתוש שמה, עלה ליבשה ותעשה עמה מלחמה", ומבואר שם אמאי קרי לה 'בריה קלה', דמעלנא אית לה ומפקנא לית לה, היינו שיש לו פה להכניס המאכל, אך אין לו מוצא דרך בית הרעי, ואם כן הוא הדין מצות סוכה שנקראת "מצוה קלה" יש בה סגולה זו, להיותה מאירה פנימיות לבות בני ישראל ולא יצא האור לעולם, ויוכל תמיד להישאר בתוך חדרו של מלך מלכי המלכים.

הרחמן הוא קים לנו את סוכת דוד הנופלת. וצ"ב מדוע אומרים "הנופלת" בלשון הווה דהיינו שנופלת תמיד? ותיריך הבעל "פנים מאירות" בפר' ואתחנן, אהא דאמר (ברכות ד ע"ב), 'במערכא מתרצי לה הכי, נפלה ולא תוסיף לנפול עוד קום בתולת ישראל' לפמ"ש זקינו של החיד"א בעל ה"חסד לאברהם" דאין לך יום שאין קללתו מרובה משל חבירו, מפני מיעוט הארה, שהולכת ויורדת ממדרגה למדרגה וע"פ ירידתה כך יתמעט האור וההשגחה ותכבד הקללה, ומי שיודע לשער ולמנות שיעור מהלך זה כמה שיעור קומתו וכמה אנו יורדים מידי יום ביומו, ידע שיעור גלותינו עד כמה וידע את זמן הגאולה. וזהו שאומר הכתוב 'סוכת דוד הנופלת', כי לעולם היא נופלת ויורדת עד שתשכב לעפר, כמו שאמר הכתוב 'כי שחה לעפר נפשנו' ואז 'קומה עזרתה לנו'.

(פנים מאירות בשם החיד"א)

תצפנם בסוכה מריב לשונות. דהנה ידוע שיש חמשה מוצאות הפה, כי האותיות זסר"ך מוצאן מהשיניים, בומ"פ מהשפתיים, גיכ"ק מהחך, אהח"ע מהגרון, ואותיות דטלנ"ת מוצאן מהלשון, והנה במילה "סוכה" נמצאים ארבעה מוצאות הפה וליכא שום אות ממוצא הלשון [דהיינו אותיות דטלנ"ת, דהא סמ"ך יוצאת על ידי השיניים, וא"ו מהשפתיים, כ"ף מהחך וה"א מהגרון], והיינו טעמא, כי השיניים והשפתיים והחך והגרון מסבבים ומצפינים את הלשון "ושומרים אותו לבל יפרוך בלשון הרע", וזה מרומז בדברי נעים זמירות ישראל "תצפנם בסוכה מריב לשונות" שנטמנה הלשון בתיבת "סוכה", להכניע יצרו "מריב לשונות" היינו שלא ידבר לשון הרע ודיבורים אסורים.

זמן שמחתנו. הכוונה בזה מלשון המשנה (ביצה י) "זימן שחורים ומצא לבנים", שהיא מלשון הכנה והזמנה, כלומר "שמצות סוכה שאנחנו מקיימים בשבעה ימי החג, היא הכנה להמשיך שמחה על כל השנה כולה, ולא רק על מדת השמחה לבדה אלא על כל העבודה של ימות השנה "ולהמתיק הדינים מעל כל ישראל".

(הר"ק רבי מרדכי מטשערנאביל ז"ע)

ותתן לנו את חג הסוכות הזה זמן שמחתנו. מדוע נקרא חג הסוכות חג שמחתנו. הנה בראש השנה היא השגה גופנית חיים ופרנסה ומזונותיו של אדם קצובין לו מר"ה עד ר"ה. (ביצה דף ט"ז), ויום הכיפורים הוא זמן השגה ורחנית שעם ישראל נדמים כמלאכים ומבטלים כל תענוגי עוה"ז, וחג

ענף מגאווה, ומכ"ש כל המתגאה בודאי כאילו עובד ע"ז, וממילא הוא ח"ו אינו מודה בכל התורה כולה כנ"ל. וזהו הרמז אתרוג שהוא ר"ת א"ל ת'בואני ר'גל ג'אווה, והיינו שיסתלק מן הגאווה מכל וכל, ולכך הוא גימטריא תורה, היינו שאז הוא מודה בכל התורה כולה, שהעיקר הוא אנכי כנ"ל והבן.

כוונת הנוטילים בימי החג אנו נוטלים ארבעה מינים שהם כמו מכבדות לכבוד ולטאטא בהם כל רשעי ארץ, שאנחנו בני ישראל עומדים עלינו מקטריגים הרבה בכל דור ודור משבעים אומות, שאם לא חטא אדם הראשון לא נבראו כלל אותן השבעים אומות, שתכלית הבריאה היה רק על ישראל שעלו במחשבה תחלה, ואל יקטן בעיניכם מעלת אדם הראשון, שתאמינו לי שצפרנו היה חשוב ומאיר יותר מכלם, רק מ"מ מעשה שהיה היה שעל ידי קלקולו נבראו שבעים אומות, וכמו כן כל אדם מישראל כשעובר עבירה הוא בורא לעצמו שבעים אומות המצריים לו והמעיקים לו, והם אינן נותנין לנו תלוי ראש לעלות אל מזבח ה' ההרוס בעו"ה, ודבר זה הוא אמת ויציב גמור כמו שהייתי רואה אותו למראה עינים, שכל ישראל בורא לעצמו שבעים אומות וצריך להכניעם. ועל כן אנו נוטלין הארבעה מינים הללו ונלחמים בהם עם כל המקטריגים והמעיקים, שד' מינים האלו הם הכלי זיין שלנו, ובהם מוליד ומביא מעלה ומווריד, שכל מקום שיש שם מקטרג ומסטיין על ישראל כלם יפלו תחת גרלינו ולא יוכלו קום, ועל כן אנו שמחים בחג הזה בד' מינים הללו ומקלסים להבורא ית"ש שנתן לנו שכל הזה איך לגנוב כל רשעי ארץ.

(הרה"ק הרב"ר מנחם מנדל מרימינוב ז"ע)

ומפני חטאינו גלינו מארצינו. (מוסף שלש גרלים) בשם הגה"ק בעל קדושת לוי ז"ע, 'ומפני' חטאינו גלינו מארצינו, בהמלצת זכות על ישראל, שעד שלא חטאנו כבר גלינו מארצינו, לזאת רבותנו של עולם השיבנו ה' אליך, תחזירנו גם כן מקודם לארצינו ואחר כך ונשובה אליך, כמו שהגלות היתה עוד קודם החטא, כמו כן החזרה לארצינו תהיה מקודם, ואחר כך נעשה תשובה.

מלך רחמן שתשוב ותרם עלינו. (מוסף שלש גרלים) שמעתי בשם הרה"ק בעל קדושת לוי זצוק"ל, שתשוב ותרם עלינו, גם אתה רבותנו של עולם צריך תשובה. ומה הוא תשובתך, בזה שתרם עלינו.

שמחת בית השואבה - הנה הרמז בסוכות בשמחת בית השואבה שהשמחה היתה גדולה שמתריעין בחצוצרות וכוונות ונבלים ובכלי כלי שיר, הנה הטעם מחמת מחילת העוון שהי' ביוה"כ, לזה גדלה השמחה כ"כ ע"ד כששבו בא מבית האסורים לביתו ישמח מאד כמו כן בחוטא אשר נתפס בידי היצר הרע וביום הכפורים כשהקדוש ברוך הוא מצילנו מידו ומעבירות נעשו זכויות ויצא לחפשי מתח"י היצר הרע תגדל מאד השמחה.

יש ליתן טעם על שמחת בית השואבה וניסוך המים שהי' בשמחה גדולה, כי מבואר בסידור הא"י הק' טעם ליתן מעט מים ביין קידוש כדי להמתיק הדין, שייך מורה על דין, ו'מים' בחי' חסד, וע"י נתינת המים נמתקין הדינים עי"ש בדברי קדשו, וכמו כן אף דבכל השנה אין מנסכין רק יין ע"ג המזבח, עכשיו בחג ניסכו המים כדי להמתיק הדינים, ע"כ ירדו עד התהום, ידוע כי עיקר המתקת הדין אינו אלא בשורשן שחזרו למקורו. (קרי' לדוד)

הושענא רבה. הנה אמרו חז"ל במדרש (ויק"ר פרשה ל, יב) שמה שנוטלין ערבה בחג הסוכות היא כנגד אנשים פשוטים ביותר, ולכאורה יש להבין מה חשיבותם שבהושענא רבא נוטלים רק את הערבה בלבד, "אך הפה שהוא עיקר כחן של ישראל [והאי יומא בשפון תליא, וערבה דומה לפה], והיא בחינת דוד המלך ע"ה שאמר (תהלים קט, ד) 'ואני תפלה', אם כי בודאי קול הצדיקים שיש להם טעם וריח עולה למדרגות רבות ביותר, אעפ"כ יש להם תעורבות מעשים טובים, [ואולם] מי שאין לו טעם וריח הוא רק תפלה בלבד, וזה שאמר (תהלים קב, א) 'תפלה לעני כי יעטוף' היינו שמתעטף כולו בתפלה, כמו שכתוב 'ואני תפלה', וזה ערב לפניו יתברך, ונקראת ערבה, ולכן נקרא 'הושענא רבא', כי ביום זה נושעים בו גם השפלים שאין להם טעם וריח כנ"ל, והוא ישועה השפלים שלנו שאין לנו רק

תפלה, וביום זה נפתח שערי תפלה בפייהם של ישראל", וזהו "הושענא רבא", שאפשר לזכות לישועות גדולות ביום הזה, אפילו לאיש שהוא בבחינת ערבה ואין בו לא טעם ולא ריח.

כארבעת יום שת גבול שיחה לכל לערב שמחה בשמחה. (בפיוט ליום שני של סוכות) ובפ"י מטה לוי כארבעת יום, כארבעה ימים שבין יוה"כ לסוכות שת גבול, שם הקב"ה אותם גבול והפסק לעשות במיני שיחה ואילנות לסכך הסוכה ולקחת ד' מינים ועשה לבל לערב שמחה בשמחה, שמחת יוה"כ שנמחלו העונות ושמחת הסוכה ע"כ. וצ"ב דכדי שלא לערב שמחה בשמחה הרי די בהפסקת יום אחד - כמו שאין נושאין נשים במועד שלא לערב שמחה בשמחה ודי בהפסקת יום אחד (מוע"ק ח ע"ב), וגם מה הלשון כארבעת יום

בכ"ף הדמיון. וי"ל באופן אחר הדנה איתא בלבוש דארבעה ימים לפני ר"ה יתחיל להתכונן לר"ה, ובא"ר (הובא במ"ב סי' תפס"א ס"ק ה) כתב טעם שקבעו ד' ימים שכן מצינו בקרבנות שטעונים ביקור ממום ד' ימים קודם הקרבה וכו' ולכן קבעו ד' ימים לבקר כל מומי חטאו ולשוב עליהם ע"כ. ולפ"ז י"ל דכמו דקודם ר"ה שמתחיל הזמן של תשובה מיראה הד' ימים הם לבקר מכל מום, כן אחרי גמר העשרת ימי התשובה של תשובה מיראה שמגיע הזמן של סוכות שהוא זמן של תשובה מאהבה, הד' ימים הם ההכנה לקראת יום הגדול הזה. ובוה יתפרש כארבעת ימים - כמו הארבעה ימים שקודם ר"ה שהם הכנה לתשובה מיראה כנ"ל - שת גבול שיחה - נתן הקב"ה לישראל ימי הכנה אלו להיות עסוקים במצות החג כהכנה לזמן שמחתנו בשמחת תשובה מאהבה - לבל לערב שמחה בשמחה - שלא לערב שמחה מחילת העונות שביה"כ, שהיתה תשובה מיראה, לשמחה מחילת העונות שבחג הסוכות, שהיא תשובה מאהבה כנ"ל, ולזה בעי' ד' ימים דוקא כארבעת הימים שקודם ר"ה. וי"ל גם כן הרמז של ההדגשה שת גבול שיחה, היינו שמצות החג במיני שיח והוא סכך לסוכה וד' מינים שבלולב, כי זהו היתרון של צומח על הדומם, שהדומם נשאר במצבו מוקפה והצומח הולך וגדל, וזהו ג"כ ההבדל שבין תשובה מיראה לתשובה מאהבה, שבתשובה מיראה שסר עונו אבל לא נהפכו העונות לזכויות אי"כ נשאר כמעמדו, אבל בתשובה מאהבה שנעשו לו העונות זכויות והולך וגדל במצות מתוך אהבה ושמחה זה כמו צומח. וזהו שת גבול שיחה, הגבול למצות היום שנרמזו בצומח כרמז שיוכל האדם להתעלות ולצמח מעלה מעלה מתוך שמחה של מצוה. ואולי זה ג"כ רמז במה שבחג הסוכות המצוה היא ניסוך המים ובכל השנה היה רק ניסוך היין, והוא שהמים מגדלין ומצמיחין את הצומח ובא הרמז לבקש לזכות בצמיחה רוחנית כראוי אחר תשובה מאהבה. ובמדר' תנחומא (אמור) ולקחתם לכם ביום הראשון וכו' ראשון הוא והלא ט"ו הוא אלא ראשון לחשבון עונות, ופי' בקדושת לוי הענין דבר"ה הוא זמן של תשובה מיראה ואז הרצון שלא יזכרו ולא יפקדו העונות, אבל בבוא חג הסוכות וזוכין לתשובה מאהבה ונהפכים העונות לזכויות אז הרצון להביא העונות לחשבון בכדי להרחות הזכויות הבאים מהם. ואולי י"ל עוד ולהוסיף על ההדגשה של ראשון עפ"י דברי

הקדושת לוי בעניני ר"ה על הנאמר בגמ' דהקב"ה מעביר ראשון ראשון (ר"ה י"ז ע"א) דהוא מכיין שאם עבר אדם על עבירה נעשית לו כהיתר (זמא פ"ו ע"ב) א"כ עיקר התביעה על האדם הוא על העבירה הראשונה קודם שנעשית לו כהיתר, וזה מחסדי השם שמעביר ראשון ראשון, י"ל העבירה הראשונה מכל סוג וסוג, ואז ממילא ניקל למחול לו השאר, ולפ"ז י"ל דזה ג"כ נרמז בראשון לחשבון העונות דהכונה בראשון היינו העבירה הראשונה דמחסידי השם שלא תתחשב כנ"ל וזה בתשובה מיראה, אבל בבוא זמן של תשובה מאהבה אז הרצון שיביא לחשבון גם הראשון בכדי שיהפך לזכות. (כ"ק מרן ראש הישיבה הברכת שמעון זצוק"ל)

שנינו 'מצות ערבה כיצד, מקום היה למטה מירושלים ונקרא 'מוצא', יורדין לשם ומלקטין משם מורביות על ערבה", ואמרו שם בגמרא, "מאי טעמא קרי מוצא, אידיד דמיפק מכרנא דמלכא קרי ליה מוצא", פירוש כיון שהוציאו אותו מכלל חיובי המס, על כן נקרא 'מוצא' כי הוצא מן המס, ודבריהם סתומים ומרפסין איגרא, דהא כל חיבה ואות שבתלמוד קודש קדשים הם, ונכתבו ברוח הקודש על ידי התנאים והאמוראים קדושי עליון, וכל דבריהם קיימים לעד ולעולמי עולמים עד סוף כל

הדורות, ולכן צריך להתבונן ולהבין, מה איכפת לנו אם בימים ההם החליט מושל העיר לפטור את תושבי המקום מן המס, ועוד היכי אשכחן שישאלו בגמרא על שמות הערים מדוע נקראו כן, הן אמת, שמצינו במגילה (דף א') "למה נקרא שמה טבריא – שיושבת בטבורה של ארץ ישראל, רבה אמר, טבריא – שטובה ראייתה", ו"בתוס' בתענית (טז. ד"ה ה') האריכו מדוע נקראת 'ירושלים' בשם זה, היינו כדי ללמדנו על קדושת ארץ ישראל, אך מה באה הגמרא הקדושה ללמדנו במה היה המקום פטור מלשלם מס המלך. ויש לבאר בדרך רמז, דקאי על 'כרגא דמלכא דשמאי' אלו היסורים שנגזרו על האדם לסבול בהאי עלמא, וידוע מה שכתב הארי"ז⁽¹⁾ (שער הכוונות: סוכות דרוש ח) שבהושענא רבה חובטים עם הערבה ומבטלין כל הדינים וממילא אין עוד כרגא דמלכא לשלם, ולכן היו מלקטים ההושענות מ'מוצא' לרמז שנפטרים ביום זה מכרגא דמלכא.

הנה התפלות והבקשות מאת הקב"ה הם לגשמיות ולרוחניות כי הלא כן ברא הקב"ה את האדם גוף ונשמה ולשניהם צריך חסדי השם. ואולם

שיח שרפי קודש

הרה"צ רבי יעקב מפשעווארסק סיפר כי הרה"ק מראפשיץ היה משתדל בקניית האתרוגים עבור בני הקדושים והמקורבים, ובעת ההיא כשהיה רבינו הרב"ר הירש בראפשיץ קנה הרה"ק מראפשיץ אתרוג גם בשביל הרבי ר' הערש, ואחד מן המקורבים תמה על כך ושאל את הרה"ק מראפשיץ בדרך בדיחותא: "האם הערש משרת זקוק גם כן לאתרוג, הלא גם תפוח אדמה די בשבילו" (הערש משרת דארץ אורן אן אתרוג, אן ערד עפל איז אים אויך גענוג). והמנהג היה שם שלאחר סוכות החזירו את האתרוגים להרה"ק מראפשיץ והיה עניין באתרוגים, וכאשר החזיר לו רבינו את האתרוג שלו השתבח בו הרה"ק מראפשיץ, ואמר למקורביו: הוא החזיר לי "אתרוג" (כי נעשה בו מצותו כהוגן) ואתם החזרתם לי "תפוח אדמה".

(הרה"צ ר' פנחס יהודה לובינסקי זצ"ל, רא"ש פי"ה, לעלוז)

היה אדם חשוב באנטווערפן [ב"ק אדמו"ר מאזאשיץ זצ"ל] שהרה"ק רבי יעקב מפשעווארסק זי"ע בא לבקרו בחג הסוכות, והוא היה לו מיוחס ברגליו עד שלא היה יכול להלך רח"ל. באמצע השיחה אמר לרבי שהכינו כיבוד בסוכה יכול להיכנס לשעום מעוה, אזי אמר הרבי וכי אי אפשר לאכול כאן, והוא אכילת ארעי מותר חוץ לסוכה, ושתה שם [ואולי גם אכל מעט]. ביציאתו מהבית אמר למשמשו, דע לך שאף בסידי לא שתיתי טיפת מים חוץ לסוכה... בין והתבונן.

(כ"ק אדמו"ר מאשמינאו שליט"א מארה"ב)

בשנה ראשונה אחר נישואי כ"ק מרן אדמו"ר רבי דוד צבי שלמה מלעילוב זי"ע א' התגורר בעיה"ק צפת סמוך לחותנו הרה"ק רבי מנחם מנאחריב זצ"ל, והיה מדובר שישאר שם על חג הסוכות, והקים אדמו"ר הרדצ"ש את סוכתו בחצר ביתו, ובהתקרב חג הסוכות שיגר אביו כ"ק מרן אדמו"ר רבי אלעזר מנדל מכתב בו מבקשו שיעלה לירושלים לחג הסוכות לשבות עמו במחיצתו, תחילה סירב חמיו באמרו לו היה מדובר שיהיה אצלו, אך לאחר זמן חילופי מכתבים כשראה שאדמו"ר הרא"מ עומד על כך בתוקף, הסכים בליט בריה. ויהי אחר חג הסוכות כששב אדמו"ר הרדצ"ש לביתו נוכח לדעת כמה אביו הטיב לראות בדרשו שיעלה אליו לירושלימה, סמוך לסוכתו היה כותל ישן מאבנים כבדות, ובאמצע חג הסוכות התמוטט הכותל, וכל אבני הכותל נפלו על סוכתו, וכמעט ולא נשאר ממנו שריד ופליט.

סיפר הרה"ק ר' מנחם אלעזר מוזס שליט"א מפעיה"ק ירושלים ת"ו. בראש השנה תש"ח היה אביו הרה"ק ר' שלמה זלמן מוזס ז"ל מזכיר הועד הפועל של אגו"י ושל מועצת גדולי התורה בביתו עקב שלקה אז בלבו ונאסר עליו לצאת מביתו, ובליל ראש השנה הפעיר על מאוד שאינו יכול לילך לכ"ק מרן אדמו"ר מגור ה"בית ישראל" זצוק"ל לבקר ולהתברך. והרבי כנראה הרגיש בזה, וביים ראש השנה בשעה שש בבוקר הגיע כ"ק האדמו"ר מגור לביתו ונכנס ואמר לו: ר' שלמה זלמן, יהב ליה ידיו ואוקמיה (ברכות ה) - אתם לא יכלתם לבא אלי לומר א גוט יאהר, אזי באתי אליכם לבקר א גוט גיבענשט יאהר, והביקור הזה ממש החיה אותו ממש. ועמד שם הרב שלמה הערש ויזים, ומאז היה מגיע מדי שנה ליא"צ של ר' שלמה זלמן, באמרו שזה יא"צ של יהודי שהרבי הבית ישראל הגיע אליו שעה לפני התפילה בראש השנה אזי או מורה על גדלותו. - - - עוד סיפר כי דודו הרב רפאל הורוויץ זצ"ל היה נוסע הרבה פעמים בשנה "נסיעה" לכ"ק מרן אדמו"ר מגור ה"בית ישראל" זי"ע, והיה מתאכסן אצל גיסו הרב שלמה זלמן מוזס ז"ל, ובשבת פתחה תשכ"ד עוד היה אצלו, ור' שלמה זלמן נפטר ב"א טבת תשכ"ד וע"כ כשרצה לנסוע לשבת מברכין שבת רצה להחליף אכסניה משום שאלה של יחוד, כי הרי לרבי נוסעים ל"נסיעה" בלי אשתו, וע"כ נכנס לרבי מגור ושאל אם להחליף אכסניה לבית ש"ב הרב אלימלך לוקסנברג, אמר לו הרבי מגור: מספיק שקיבלה מכה אחת (היינו בפטירת בעלה) ואתה רוצה ליתן לה עוד מכה (ע"י שתפסיק

בר"ה נאמר כי ביום הראשון התפלות הם על הרוחניות, ורק ביום השני התפלות הם על הגשמיות - ועי' מ"ש בברכת שמעון לר"ה - אבל בשמיני עצרת הלא בו מתפללין תפלת הגשם ורק למחרתו בשמחת תורה כל עקרו של היום הוא השמחה ברוחניות בהתורה [ומעלת א"י שכוללת הכל ביחד] וי"ל דודאי מסתבר כי למעלה הרוחניות בדין הוא שתקדים, כי הקדמה במעלה מחייבת ג"כ הקדמה בזמן להוכיח שמכיר האדם בערכה הנעלה, ולזה בר"ה יום הראשון אחד לרוחניות, אבל שמ"ע שבא אחר חג הסוכות שקיים האדם את הציווי של צא מדירת קבע לדירת ארעי ובהעלו את קניניו הגשמיים שהכל הבל ובקשתו על הגשמיות הוא רק שזה הכנה לרוחניות וכמ"ש הרמב"ם ז"ל על ההבטחות הגשמיות שבתורה של ואם בחוקותי תלכו, אז ההקדמה של בקשה על הגשמיות היא כבקשה על ההכנה הנצרכת לקיום העיקר שהוא הרוחניות מקומה הראוי היא בהקדמה בזמן כנ"ל. (כ"ק מרן ראש הישיבה הברכת שמעון זצוק"ל)

להתאכסן אצלה) אתה יכול לבא אלי ל"נסיעה" עם אשתך - אחותה, וח"ו שלא תחליף האכסניה. פ"א בשנת תשכ"ו הייתי אצל כ"ק מרן אדמו"ר מגור ה"בית ישראל" זצוק"ל ושמעתי שמדברים מזה שצריך למצוא אתרוג מהודר, והיה אז בעיה של שנת השמיטה, והיות ולווי"ץ היה פרס של אתרוגים במבואות נתניה, אזי נסעתי לפרסד וחפשיית שם זמן רב ומצאתי אתרוג מהודר ומיוחד במינו, ונסעתי לירושלים והבאתי לרבי מגור את האתרוג, ובתחילה זיץ עלי ואמר לו: **אבא שף שלחה אותך ללמוד, ואתה הולך ללמוד ללמוד באתרוגים ולחביב אתרוגים...** לאחר מכן קרא לשנים מהרבנים מגור ר' יוסף אוסטרוברג ור' בערל שיינברג ואמר להם שבדעתו היה להשתמש השנה באתרוג מחו"ל, כי היה שנת שמיטה, אמנם היתומל [היותם] הזה הביא לי אתרוג, ובגמרא (שבת קל"א) דרשין מהפסוק "זה קלי ואנוהו" התנאה לפניו במצות עשה לפניו סוכה נאה ולולב נאה וכו', אבא שאול אומר "ואנוהו" הוי דומה לו מה הוא חנון ורחום אף אתה היה חנון ורחום, ותמיל הוקשה לי מה השייכות זה לזה, אבל בזה שאקח את האתרוג שלו והוא ישמח בזה וגם אמו האלמנה תשמח כשתשמע לקחת את האתרוג יובן סמיכות הענינים של התנאה לפניו והסמיכות מה הוא חנון וכו'. ואיני צריך לעשות התרת נדרים כי לא היה זה כי אם מחשבה בלבד לקחת אתרוג מחו"ל, ולכן קראתי לכם שנים ולא שלשה. - - - ובהושענא רבא כאשר היה שם דודי הרב רפאל הורוויץ זצ"ל, שאל אותו הרב, האם גיטתך האלמנה יודעת שאני משתמש עם האתרוג של הבן שלה? ולב אלמנה ארנין (איוב כ"ט ט"א).

(שמעונות טובות, שבת תשס"ו)

סיפר הגאון רבי מנחם מנדל ראדיזנר כי פעם אחת נחלה הוא ע"י מכה בשברון צלע וצוה הרופא למהר לעשות לו ניתוח (אפראציע) והוא דחה זאת כדי שיוכל לקיים ביום א' דסוכות מצות סוכה, ולולב ואח"כ יסיים לעשות לו הניתוח, ולקחוהו עם מטתו להסוכה בליל א' דסוכות. בא אליו רבו הגה"ק מרן רבי אריה צייב צינץ זצוק"ל בחלום ומישמש בידו על מקום המכה והשבר כמ"פ ואמר אליו: "נישט קשה. נישט קשה, עס איז דיר גארנישט" ולמחרת בא הרופא ונשתומם ושאל מי ה' כאן אצל החולה הלא הכל כמעט נתרפא ואין צורך עוד בניתוח.

הגה"ק רבי שמואל אבא מוויז'ניץ זי"ע ישב פ"א בסעודת היום בסוכה, ואמר תורה, לפתע החל לרדת גשמי יזע, הרבי לא הפסיק מדברי תורתו, והחל לומר ביתר שאת יותר עוז ובהתלהבות נהיו יותר בהתלהבות וכמעט ונתמלא כל הסוכה במים, ואז קם הרבי ממקומו ויאמר בקול גדול **"מים רבים לא יוכלו לכבות את אהבה"**. באותו רגע פסק הגשם, והתפורז העננים, והשמש החל לזרוח. (כנסת ישראל)

בספר זיו המנהגים מאת אב"ד גבעת שמואל ז"ל ראינו, כי לעת זקנותו כשעלה פעם הגאון רבי עקיבא איגר זי"ע בשמחת תורה לעליית 'חתן תורה', כחזקתו מדי שנה בשנה, וירד וחזר למקומו, נאנח ופרץ בבכי, וכאשר שאלוהו מדוע הוא בוכה, אמר בגודל ענוותנותו: זה ארבעים שנה שהני 'חתן תורה', 'און אויך קען נאך אלס נישט די כלה'!

(אמרות טהורות, ראחמיסטריווקא, סיפורי קודש ח"א עמ' ג')

דרכו של הרה"ק רבי ישראל מחוסיאטין זי"ע בתפלתו היתה בפשטות, מלבד בחג הסוכות שבו האריך ועמד בדביקות שעות ארוכות בעבודת הענוניים. כאשר שאלוהו מפני מה מאריך כ"כ בזה, הלא אף לפי מונות הארז"ל אין צורך באריכות גדולה כזו, ענה אכן כך, אך יש לי בקבלה מונות נוספות מהמגיד ממעריטש זי"ע. והנה לכאורה לא מצינו מונות נוספות מהמגיד, אלא כל דבריו בכתביו הם על דרך העבודה, ודיבוריו בענין הענוניים הוא לחבר את הלב לאבינו שבשמים. ובדרך אפשר, שהמכוון בזה, שלא די לו רק לכוון את מונות האר"י, אלא יש לקיים דברי המגיד המורה ובא איך לחבר את הלב, וזה אורך זמן.

(כ"ק אדמו"ר מאשמינאו שליט"א מארה"ב, מוצש"ק וישוב תשפ"ב)

כל האזרה בישראל ישוב בסכות

בתפילה שאומרים בעת שנכנסים לסוכה מבקשים: ותתן לי זכות לשבת ולחסות בסתר צל ננפך בעת פטירתי מן העולם, הגנו בזה להביא סיפור מיוחד של השגחה פרטית שאירע בחודש אייר תשס"ו. והובא בגליונו באותו שבוע של המקרה בחודש אייר תשס"ו. שמעתיו מראש כולל פאפא הרה"ג ר' אברהם אביש האגר שליט"א ששמע מהרב ניימאן בעל העובדא.

או שיש איזה מנהגי קבורה אצל יהודים, ומי יכול לעזור לה בנושא, והיא נאנחה והוסיפה כי לפני כמה ימים כבר התחילה לעסוק בנושא ופתחה ספר טלפון והתקשרה לשני ראבי"ס [רפורמים] אחד ביקש סך של עשר אלף דולר על סידור ההלויה והקבורה, והשני ביקש קרוב לעשרים אלף דולר, והיות ואין לה כסף לממן את הטכס הזה, ואם תלך לבית התפילה ויהיה לוויה רגילה אזי לא יעלה לה כלל, כי הממשל משלם זאת (כמו הביטוח לאומי).

אמר לה הרב ניימאן שח"ו שתיקח אותו למקום של גויים, אלא יש יהודי בשם הרב מנדי רוזנברג שהוא אחראי על "חסד של אמת" וקבורה יהודית, והוא יסדר הכל, והיא שואלת אותו אם יכול להביא לה את מס' הטלפון של הרב מנדי רוזנברג, אמר לה הרב ניימאן שזה לא רשום באלפון שלו, ובבית יש לו את הטלפון של המשרד של הח"ק בספר טלפונים, ובעודו חושב האריך להשיג את המספר נזכר שלפני שעה התקשר אליו הרב בוקסבוים מהמכשיר הסוללברי של הרב מנדי רוזנברג, ע"כ הסתכל מיד בשיחות נכנסות ונתן לה את המספר האישי של הרב מנדי רוזנברג.

היא פותחת את התיק שלה ומחפשת דף ועט לכתוב את המספר, ופתאום היא מחווריה ומוציאה את המכשיר הנייד שלה, ואומרת להרב ניימאן, איני מבינה מה הולך כאן, אני באתי לפה למנהטן לעשות קניות ברחובות אלו שהם מרכז קניות גדול, ונעלם לי המכשיר הנייד, וחיפשתי ולא מצאתי, ורוקנתי את התיק שלי ולא מצאתי, והלכתי לחפש ברחובות הסמוכים אלי אני ימצא את המכשיר ולא מצאתי, אלא מצאתי אותך מן השמים, והנה כשאני פותחת את התיק אני רואה שהמכשיר כלל לא נאבד הוא אצלי... זה לא נס?

מיד במקום התקשרה להרב מנדי רוזנברג והרב ניימאן קישר ביניהם, והיא ודיברה עמו על הנושא והרב מנדי רוזנברג אמר לה שאין לה מה לדאוג, הוא יסדר את הכל, ולקח ממנה את כל הפרטים איך קוראים לו ואת שם בית החולים במנהטן שם הוא מאושפז, היא הודתה לו ולהרב ניימאן והלכה לדרכה. - - - הרב ניימאן ממשיך בחיפושו אחרי הרב בוקסבוים, והנה הוא רואה אותו ברחוב הסמוך, והרב בוקסבוים אומר לו אני כבר ממתין לך כאן יותר משעה, והרב ניימאן מסביר לו שסיכמו להיפגש ברחוב הקודם, וכ"א בשלו שסיכמו ברחוב כפי שהוא חיכה. סיפר לו הרב ניימאן את הסיפור שקרהו לפני שעה קלה, ואמר לו מי אשם ומי לא שמע נכון את שם הרחוב איני יודע, אבל בטוח שהיה כאן השגחה פרטית לטובת הנשמה הנידחת ההוא בכדי שלא ידח ממנו נידח.

כעבור שלש ימים – במוצאי ש"ק פרשת אח"ק אור לט' אייר תשס"ו הרב מנדי רוזנברג נמצא בביהמ"ד בכו"פ והוא מקבל שיחת טלפון במכשיר הנייד, הנכריה הנ"ל אומרת לו שפרידמאנ'ס גוסס למעלה מעשרים וארבע שעות, אם יש לו

ביום רביעי ה' אייר תשס"ו: הרב אברהם ניסן ניימאן מוויליאמסבורג תיאם טלפונית עם ידידו הרב בנימין בוקסבוים מכו"פ להפגש עמו לצורך מצות צדקה במנהטן, וסיכמו ביניהם שכאשר יצא הרב בוקסבוים מכו"פ יעדכן את הרב ניימאן בטלפון הנייד שלו, בכדי לתאם שעה מדוייקת לפגישה ולא שיצטרך להמתין לו זמן רב, כי הרב בוקסבוים אינו מחזיק אצלו טלפון נייד. כעבור זמן התקשר הרב בוקסבוים להרב ניימאן ומעדכן אותו שהוא יוצא כעת מכו"פ למנהטן, כך שבעוד עשרים דקות בערך הוא ימתין לו בפנית רחוב פלוני, ודרך אגב אומר לו שהוא מדבר מהמכשיר הנייד של ידידו הרב מנדי רוזנברג מהעסקנים החשובים למען כבוד המת בארה"ב ומראשי החברא קדישא החרדית, שעומד פה כעת לידו וביקש ממנו רשות להתקשר.

הרב ניימאן הגיע למנהטן כעבור עשרים דקות, וחשב לעצמו שכנראה הרב בוקסבוים כבר ממתין לו, והנה הוא אינו רואה אותו, הרב ניימאן חיכה כמה דקות, וכשראה שהרב בוקסבוים אינו מגיע, נסע קצת מסביב לרחוב אולי הוא ממתין לו בהמשך, ולא ראה אותו, לאחר זמן נוסף כיבה את המנוע ויצא רגלית לטייל ברחוב אולי ימצא את חברו, ובאמצע הילוכו עוצרת אותו אישה נכריה ושואלת אותו באנגלית: רבאי, אפשר אולי לשאול שאלה? הוא היה בטוח שהיא הולכת לשאול איך מגיעים לרחוב פלוני וכדו' אבל היא החלה לספר לו אשר מכרה שגר אצלם הינו יהודי בן 48 [מתבולל רח"ל] בשם פרידמאנ'ס, וגם מרשימת המשטרה מאנשי הפשע לא נעדר, וכמה פעמים ישב בבית הסהר, אמנם לאחרונה שמה לב אשר יש לו קשר ליידשיקייט, וסיפרה אשר בשנה האחרונה היה פרידמאנ'ס הניל בבית הסוהר, והיות ויש חופשות בחגים, ויודעים שהוא יהודי רצו לשחרר אותו לכבוד חג הסוכות [תשס"ו] לביתו לשבוע, אמנם פרידמאנ'ס סירב, כשבאה לבקר אותו שאלה אותו בכעס מדוע לא ניצל את החופשה, והסביר לה שהיא צריכה להבין אותו, שבבית אין לו סוכה, ולא קיים בבית אף פעם מצות סוכה, וכאן בבית הסוהר יש חופש דת, והוא יכול לקבל ד' מינים ולאכול בסוכה, ועל כן החליט שהוא נשאר בבית הסוהר בשביל לקיים את המצוה. האשה ממשיכה ומספרת להרב ניימאן, יש לי שאלה לכבוד הרב, עכשיו פרידמאנ'ס הזה מאושפז בבית חולים כאן במנהטן בלי הכרה, והוא מונשם, הרופא אומר שהוא יכול למשוך עוד כמה ימים או מקסימום שבועות עם ההנשמה, אבל אם ייורידו את ההנשמה הוא יכול למות בתוך שעות, האם מותר להוריד לו את ההנשמה, הרב ניימאן אמר לה תיכף נחרצות שע"פ דת תורתנו הק' זה נקרא רצח, ועל כן אין בשום פנים ואופן להוריד את מכשיר ההנשמה.

לפני שעזבה את הרחוב נזכרה ששכחה לשאול משהו וע"כ ניגשה שוב אל הרב ניימאן ושאלה אותו, היות ובכל מקרה הוא קרוב למות, האם היא יכולה לעשות לו לוויה בבית התפילה שלה

איזה תפילה שאומרים עם החולה לפני שימות, הרב מנדי רזנברג אמר לה שיש לו את הפרטים ומיד שלח שנים מאנ"ש בביהמ"ד שיסעו לבית החולים, הם אמרו שם וידוי ושמע ישראל וכעבור שתי דקות החולה נפטר.

כמובן שר' מנדי רזנברג החל להסדיר את עניני הקבורה. אמנם למחרת יום ראשון היה לו כשתיים עשרה ליות, וגם הבית חולים עיקב בעדם להוציא את הנפטר כי לא היה מסמכים שהם רשאים לטפל בקבורתו, ורק ביום א' בשעה שש אחה"צ קיבלו את הנפטר ונסעו לבו"פ לעשות טהרה, אף שהקבורה אמורה להיות למחרת ביקש הרב מנדי רזנברג לומר קדיש אחרי הטהרה כפי שנוהג בכל לוויה, אמנם היה לו רק תשעה אנשים, ועדיין לא מצא עשירי, וע"כ יצא לחוץ לחפש עשירי, באותה שעה יצא הרב ניימאן מבית המסחר של אביו לרקמות פרוכת ותשמישי קדושה בשכונה החרדית בבו"פ לכיון מעונו בוילאמסבורג ובדרכו עבר ליד בנין הח"ק ומרחוק שם לב בר' מנדי רזנברג העומד בחוץ, ע"כ החליט לעצור לידו לשאול מה נהיה עם

החולה פרידמאנ'ס, [הוא לא ידע שפרידמאנ'ס נפטר אמש], אמר לו הרב מנדי רזנברג בא הכנס לבנין הח"ק ותזכה להיות עשירי לקדיש של אותו נשמה יהודית שבזכותך עומדת להגיע לקבורה יהודית.

בעת הברור על זהותו של הנפטר נודע אשר הוריו היו שומרי תורה ומצות, והוא התייתם בגיל 12 מאביו ובגיל 16 מאמו, ולא היה מי שישגיח עליו, ורח"ל הדרדר למצב שהגיע, עכ"ז זכות המצוה הגינה עליו שזכה למחרת ביום ב' י' אייר ללוויה יהודית וקבורה בבית החיים יהודי עם קדיש ומנין שהשתתפו בהלוויה. זכות גדולה לאלו שהתעסקו עמו, וכמו שמבקשים אנו בתפילה בעת שנכנסים לסוכה: ותתן לי זכות לשבת ולחסות בסתר צל כנפיך בעת פטירתי מן העולם, ובתפילה כשיוצאין מן הסוכה מבקשים אנו: וזכות ד' מינים ומצות סוכה יעמוד לנו שתאריך אפך עד שובנו אליך בתשובה שלמה לפניך. ואי' בפסיקתא דרב כהנא (ט כח) כל מי שמקיים מצות סוכה בעולם הזה, הקב"ה מסך עליו מן המזיקין שלא יזיקו אותו.

(שמועות טובות, אייר תשס"ו)

הרב הקדוש רבי ישראל "המגיד מקו'ניץ זיע"א - י"ד תשרי

והרגלתי את עצמי לעבוד השי"ת, הרגשתי בעצמי שינוי לטובה מיום אל יום בעסק התורה לשמה, ובכוונות התפלה ושאר מעשים, ועתה אינני מרגיש כלל השינוי, ונדמה לי כמו יום אתמול כן היום, וכמו כן יום מחר, והשיב לי כדרך משל, כשהתינוק לומד א"ב, או סידור, או חומש, מידי יום ביומו ניכר השינוי בו, שלומד יותר ממה שלמד אתמול, למשל בשבוע העבר למד פרשה אחת חומש, ועתה לומד ב' פרשיות וכיוצא בו, מה שאין כן אם הולך ומתגדל ולומד בעצמו גפ"ת עם הפוסקים, והוא מפולפל גדול, אין ניכר בו שינוי יום מיומו, אמנם לפי ראות עיני השכל, בודאי מה שהאדם נעתק בגדולתו יום מיומו במדרגה, הוא גדול אלף אלפים ככל המדרגות שהתינוק נעתק בכל השנה, כי המה בקטנות" והוא מסיים "והוא דבר חכמה נפלאה", רבינו קיבל תורה מהמגיד הגדול ממעזריטש, הרבי רבי אלימלך, הרבי רבי שמעלקא מניקלשבורג, והקדושת לוי מברדיטשוב זכ"ע, וזכה להפיץ את תורת החסידות במרחבי פולין.

בטרם נסיעתו למעזריטש היה בקי בכל מכמני הרו, ונודע כמקובל אלוקי, עד שהעידו עליו "שקודם שנסע להרב הקדוש המגיד הגדול ממעזריטש ז"ע למד מקודם שמונה מאות ספרי קבלה ואחר כל זה כשבא להמגיד הקדוש ז"ע ראה שלא התחיל עדיין ללמוד מאומה".

רבו העריכו ביותר, וכשהגיע לראשונה למעזריטש, נשאל על ידו: מאיזה עיר הוא, וכשענה: מקו'ניץ הסמוכה לוורשא, נענה הרבי רבי בער ואמר בשמחה: ב"ה, כעת כבר יתחילו לומר קדושת "כתר" בוורשא" ובאותה שעה אף התבטא בפני תלמידו הרב"ק בעל ה"תניא" ז"ע שעמד לידו: כי ב"ה שהזמין לו עכשיו את האברך הזה, שבקאותו עצומה בספרי הקבלה,

במטה מגודל חולשתו, וגם הרב"ק מאפסא הלך לקבל פני המגיד, כידוע שרר ביניהם אהבה וידידות עזה, וכשראה הרב"ק מאפסא האריך הלכו כל העיר לקבל פני המגיד, אמר הרב"ק מאפסא להמגיד יעצט האט מען מיר גארנישט אין זינען אלץ לויפט נאר צו אייך [עכשיו אין חושבים עלי רק עליכם], והתפללו יחד שני הצדיקים בביהמ"ד, אחר התפלה הכינו סעודה, ובאמצע הסעודה שאל המגיד את הרב"ק מאפסא כי ראה את אדם הראשון היום בביהמ"ד ואמר לכם איזה דבר, מה אמר לכם? אמר הרב"ק מאפסא כי בעת שלבשתי היום הטלית ותפילין ועדיין לא הייתם בביהמ"ד וחיכיתי עליכם, אדהכי נפל ברעיוני ענין לתרץ את אדם הראשון, והגיע אדם הראשון ונתן לי ישר כח לכן הסתובב בביהמ"ד.

פעם אחד נחלה הרב"ק רבי משה ז"ע בנו של הרב"ק המגיד מקאזניץ בהיותו ילד קטן אהוב לאביו המגיד ז"ע, וייאשו אותו הרופאים, והיה אביו הרב"ק שרוי בצער גדול, ובהגיע זמן התפילה גמר בדעתו להסיח דעתו מחולי בנו הילד, ופירש ואמר "ותשלך את הילד תחת אחד השיחים", שיח לשון תפילה, עבור תיבה אחת מהתפילה שתהיה בשמחה והרגיש בדבר הרב"ק מבארדיטשוב ז"ע והלך לטבול במקוה ואמר שפעל בתפילתו לשנות דעת הרב"ק אבי הילד שיתפלל דווקא על רפואת בנו הילד, ואמר שע"י ששינה דעתו להתפלל על הרפואה היה המתקת הדינים מעל כלל ילדי ישראל.

זכה לך שהבעש"ט הק' יתגלה אלו, כעדותו בספרו הקדוש (עבודת ישראל שמיני) "וכמו שאני בעצמי פעם אחת ראיתי הריב"ש ז"ע בחלום, ושאלתי אותו מפני מה בתחילת עבודתי כאשר נכנסתי אל הצדיקים ללמוד ממעשיהם,

רבינו נולד לעת זקנת הוריו באפסא בשנת תצ"ג בכח ברכת הבעש"ט הק' ז"ע, ונשא את שמו הטהור עליו כהוראת קדשו, בהוסיפו כי בשעה שצויה לקרוא שמו ישראל, המשיך עליו קדושה אשר צדיק צריך לעמול שמונים שנה, שיזכה להמשיך על עצמו קדושה כזו". הרב"ק רבי אברהם יעקב מסדיגורה ז"ע אמר שמעתי מאבי קדוש ישראל מרוזין ז"ע שאמר על המגיד מקאזניץ שגופו היה לו בהירות של אלף נשמות ישראל.

סיפר בנו של רבינו ז"ע הרב"ק רבי משה אליקים בריעה מקאזניץ ז"ע שפעם בליל שמחת תורה ערך המגיד הק' ההקפות בשמחה ובהתלהבות עצומה יותר מהרגיל בכל שנה ושנה, ואני סיפר בנו לא הרבהתי עוז בנפשי לשאול את אדוני אבי הק' על כך, אך גיסי הגה"ק רבי אבי עזרא זעליג ז"ע אבד"ק גרעניץ - אביו של הגה"ק השרף ממאגלניצא ז"ע כן שאל אותו פשר הדבר ומה יום מיומנים? על כך השיב לו המגיד הקדוש: דע לך כי אבי ר' שבתי ז"ע יושב בגן עדן בהיכל אחד עם יוחאי אביו של התנא אלוקי רשב"י והיום ביקש יוחאי מאבי שיקחהו אל ההקפות שלי, ותמורת זאת הוא יקח את אבי בלג בעומר אל ההילולא של בנו רשב"י במירון, וכן עשה ומכיון שזכיתי להתנאי יוחאי וכן לאבי זצ"ל נתרומם נפשי וערכתי ההקפות בשמחה ובהתלהבות יתירה.

אביו הרב"ק ר' שבתי זצ"ל היה גר באפסא ושם מנוחתו כבוד, פעם נסע המגיד מקאזניץ ז"ע לאפסא על ההילולא של אביו זצ"ל, והרב"ק מאפסא ז"ע בעל אוהב ישראל היה אז אב"ד באפסא, וכששמעו אנשי העיר אפסא כי המגיד מקאזניץ הגיע, הלכו כל אנשי העיר לקבל פני המגיד עם קויתלאך, והמגיד השכיב עצמו

ו"הוא המתאים ביותר להגיה את סידור האריז"ל כתב יד הנמצא ברשותי, מהשגיאות שנפלו".

סיפר אחד מחשובי המסובים בליל הסדר בשלחנו הטהור של הרה"ק רבי חיים מאיר יחיאל זי"ע ממוגלינצא, שדרכו של השרף ממוגלינצא היה לספר שתי מעשיות מופלאות בליל הסדר אחת בענין גאולת ישראל והשני אודות שזכה לגילוי נשמת המגיד הגדול ממעזריטש בליל הסדר אצל זקינו אבי אמו מקוזניץ זי"ע. וסיפר כאשר הייתי ילד קטן בן ד' שנים, וזקני המגיד הקדוש והנורא מקאזניץ זי"ע הלא גידל אותי תמיד על ברכיו, וכן החזיק אותי גם בלילות חג הפסח על ברכיו, בשעת אמירת ההגדה ובכל הסדר, והנה קודם אמירת 'שפוך חמתך' בשעת פתיחת הדלת, הנהוג בישראל, בא לבית איש, ואני במכוון הייתי מביט להדלת כדי לראות את אליהו הנביא וכו', לכן כשבא האיש הייתי צועק לאבי זקני ז"ל, זקני! הנה אליהו הנביא בא, והוא הניח את ידו הקדושה על פי, וסתם את פי ויהס אותי, וכל העם החסידים שהיו שם, השתוממו ונבהלו ולא הרהיבו בנפשם לדבר, או לשאול את פיו, אך נבהלו והביטו זה אל זה בתמהון לב, ובהתעוררות רבה אמרו כולם: 'שפוך חמתך' כנהוג. אחר הסדר אמר המגיד השמעתם את דברי נכדי 'חיים' לעבעץ, ויאמרו: שמענו בפה מלא, כי השתוקקו לדבר מזה ולשמעו מה בפיו. והוא ענה כי זה לא היה אליהו הנביא, אלא הרבי רבי בער ממעזריטש זי"ע. אמנם תדעו, אמר, כי גילוי הרבי ר' בער זי"ע גדול מגילוי אליהו זכור לטוב, וצריך לזה יותר זכות.

רבינו זי"ע היה אחד המיוחד בין גדולי הדורות כאנון עולם וכשר התורה המושל בכל מקצועות התורה, אשר שילב בתורתו נגלה ונסתר כאחד, וכפי שכתב מחותנו ותלמידו הרה"ק רבי מרדכי דוד מזומבורא זי"ע בהסכמתו לה'עבודת ישראל' בתור עדות כשלמד בשיבתו: 'ועין בעין ראינו כי אחת דיבר ושתים היה ברוח אתו לקלוע אל מרכז האמת, לתקן קישוטין ולעשות יחודים בעולמות העליונים, כאשר באזינו שמענו כמה פעמים, וביותר היה מגמתו לעקור הרים ולטחון לתרץ דברי רבינו הגדול הרמב"ם זי"ע.

האנון הגדול רבי יהושע מקוטנא זי"ע אמר לדומ"צ בקוזניץ: אני יודע בבירור, שהמגיד הקדוש, היה תלמידו של בעל "נודע ביהודה" זצוק"ל בהיותו באפטא עיר מולדתו של המגיד, לאחר מכן הוסיף, כי העולם סוברים שהיהודי הקדוש היה חריף ביותר, ואני אומר שדרך לימודו של המגיד היה כדרכו של הרשב"א זללה"ה.

הרה"ק רבי ישכר בער מראדושיץ זי"ע כותב "אמנם כאשר עיני ראו, גודל צדקתו ועבודתו של כבוד אדונינו מורינו ורבינו הרב המגיד הקדוש מקאזניץ זי"ע לנצח, אשר לא ימוש מלהגות בתורת ה' יומם ולילה, הן בנגלה והן

בפנימיות התורה, ומי יוכל להאריך בשבחו אשר לו דומיה תהלה, וגודל חריפותו ובקיאיותו נודע בקצוי ארץ בשער בת רבים אולם גודל תמימותו אשר לא נח ולא שקט ממעשיו הקדושים הנסתרים אי אפשר להעלות על הכתב, ובזאת ידעתי כי כל החפצים בתורת אמת, ימצאו בכתבי קודש אשר נשארו מרפא לנפשם".

הגה"ק בעל "דברי חיים" זי"ע מעיד בהסכמתו אשר נודע למשגב גודל צדקתו וחסידיה ומילא תבל בנפלאותיו אשר עשה בישראל "אשר לפי דעתי אין בדורנו מי ששיג חכמתו". ובנו בעל "דברי יחזקאל" זי"ע אמר: "שכל ספרי תלמידי רבינו הבעש"ט זי"ע הם בבחינת קודש, וספר עבודת ישראל הוא בבחינת קודש קדשים". הרה"ק רבי יצחק אייזיק מזידיטשוב זי"ע אמר כי בשורה אחת מספר עבודת ישראל, כלול כמה דפים מספר עטרת צבי.

המגיד מקאזניץ זי"ע היה שנים עשר שבועות ברציפות אצל המגיד ממעזריטש זי"ע, והרבי ר' בער מסר לו כל הדברים וכל התורות שאמר מעת שהתחיל ההנהגה, ויותר לא היה המגיד מקאזניץ במעזריטש רק זה הפעם, ולאחר שנסע המגיד מקאזניץ הביתה שכח פעם איזה דיבור מה שאמר לו הר"ר בער, התחיל להתענות והלך למקוה, עד שעזר ה' והגיע אצלו אחד מתלמידי הר"ר בער והזכיר לו הדיבור ששכח.

האבני נזר מסאכטשוב זי"ע למד בכל יום שיעור עם התלמידים, ואם למד מסכת שהיה על זה פירוש בית ישראל מהמגיד מקאזניץ זי"ע לא ירד מעל שלחנו הספר בית ישראל, וטרם שהגיד האבני נזר חידוש מספר בית ישראל אמר בהתלהבות אזא עמקות אזא עמקות אזא קדושה. עד שאמר החידוש מהמגיד מקאזניץ.

סיפר הגה"צ ר' דוד צבי שניבלג זצ"ל שראה בספר "עבודת ישראל" אשר היה ברשותו של הרה"ק רבי חיים מקאסוב זי"ע בעל תורת חיים כי נכתב שם בכתב יד קדשו של רבינו שבספר הקדוש "עבודת ישראל" מהמגיד מקאזניץ, יש לדקדק ללמודו בעיון בכל תיבה כמו שצריך ללמוד בעיון בזהר הקדוש.

סיפר הרה"ק החדושי הרי"ם זי"ע דהרה"ק מקזניץ שאל פעם את אחד מחסידיו אחרי התפילה האם קורה לו לפעמים אחרי התפילה והוא מתיישב ללמוד בסוגיא שהיה לו בזה קושיות ולא הבין כראוי, האם הוא מנסה ללמוד ולהבין הסוגיא אחר התפילה, ולא הבין החסיד מה כוונת רבו בזה, ואמר לו הרבי, היות שאתה מבקש ומתפלל בשמו"ע וחננו מאתך חכמה בינה ודעת, ואם יהודי אינו מאמין שיוכל לפעול בתפילתו שאכן יזכה להבין ולקבל חכמה ודעת, איך יכולה התפילה באמת לעזור לו.

פעם היה שאלה בענין עגונה, והגה"ק בעל "ישועות יעקב" זי"ע כתב תשובה להתייר העגונה, אך בתנאי שהמגיד מקאזניץ זי"ע

יצטרף להיתר, וכשקיבל המגיד מכתב מבעל הישועות יעקב כתב המגיד תשובה לאיסור, וכתב להישועות יעקב כי מזה התוספות שמביא ראייה להיתרה לא כך הוא הפשט והיא אסורה, וכתב עוד המגיד וסימן יהיה לו כי כשיקבל מכתב זה אז יגיע גם הבעל של העגונה, והמכתב של המגיד נתעכב בדואר, וכשקיבל הישועות יעקב מכתב המגיד הגיע גם הבעל של העגונה.

הרה"ק רבי מנחם מענדל מרימנוב זי"ע אמר פעם בעת עריכת שלחנו בסעודה שלישית מי שנמצא בדורו של המגיד מקאזניץ זי"ע ואינו רואה פני המגיד לא יראה פני משיח צדקינו, כששמע זאת הבני יששכר זי"ע נסע תיכף ומיד להמגיד מקאזניץ, כי נכנס פחד בלבו שמא בכל רגע יכול לבא משיח צדקינו, וכשהגיע הבני יששכר לקאזניץ מצא את המגיד שוכב במטה, וסביבו עמדו אנשים, אז העמיד עצמו הבני" על ראשי אצבעותיו של רגליו, והמגיד הרים עצמו על המטה ופנה להבני" ואמר לו בראיה בעלמא קנה. ומיד סובב עצמו הבני" וחזר לרימנוב. כאשר שב אח"כ לרימנוב שאל אתו מה ראה שם, השיב: "ראיתי א שטיק רצון הבורא ליגט אין בעט".

סיפר הרה"ק בעל "התניא" זי"ע, צעיר תלמידיו של המגיד הקדוש ממעזריטש זי"ע, שהיו התלמידים יושבים ועוסקים בתורה ועבודתה, וכשתש כוחם והתעייפו מרוב עמל ויגיעה בעבודת ה' ובתורתו, היו משכיבים גופם התשוש ועצמותיהם היגיעות על ספסלי בבי מדרשא, כל חד וחד בספסל דלילה, שהיתה לו בו "חזקה". בין התלמידים הרה"ק המגיד מקאזניץ זי"ע, שהיה איש חלש ורפה כוח, ומחמת זה ניתנה לו הרשות לנוח ע"י התנור, ואף ניתן לו כר העשוי מתבן ומקש להניחו תחת מראשותיו, ואילו לבעל "התניא" זי"ע שהיה הצעיר שבחבורה, לא ניתנה הרשות כלל לנוח על ספסל כי אם על הארץ מתחת לשולחן. המגיד ממעזריטש היה נוהג אחת לכמה לילות להכנס להיכל בית המדרש לשים עיניו בתלמידיו בשכבם על משכבם. באחד הלילות חש "התניא", כי בלילה הזה יכנס המגיד לבקר את התלמידים הישנים, והחליט שלא יתן תנומה לעפעפיו, ויצץ ברבו הגדול, בעת הילוכו בינות תלמידיו קווי ה' המחליפים כח. שמר הבעל "התניא" על אשמורות עיניו פקוחות לבל תעצמנה ולבל ישקע בתרדמה מרוב עייפותו, והמתין לבוא רבו המגיד, בשומעו פסיעות רבו קרובות השיש עצמו כישן, מצמץ בעיניו וירא והנה ה"מגיד הקדוש", בידו עששית נפט בוערת עובר בין התלמידים בקורבו לתנור ראה את המגיד מקאזניץ מלמל המגיד הק: "א פלא אזא גרויסער באשעפער, אין אזא קליינע גוף..." וסיים "נראה שהשי"ת לקח חתיכת הר סיני, והורידו להאי עלמא בדמות ישראליל".

פעם אחת באה אשה אחת לפני הרה"ק המגיד מקאזניץ ז"ע ופרצה בבכיה נוראה, ולא היו יכולים להבין מה רצונה, לאחר דקות ארוכות של בכיה הצליחה לשפוף מר לבה לפני הרה"ק כי בתה חולנית עד מאוד במצב נורא, ואמרה שמוכנה ומזומנה ליתן כל כספה להמגיד בתנאי שיהיה לבתה רפואה וישועה, נענה המגיד ואמר איני צריך יותר רק מנורת החנוכה הקטנה המונחת בארון ביתכם, ובאם יתנו לי את מנורת החנוכה, אז אני מבטיחכם בהבטחה גמורה שהבת תבריא בבריות גופא. מובן שהאשה הסכימה להדבר, אכן המגיד הק' שאלה האם גם בעלה מסכים לכך, שהרי אין ליקח מאשה מתנה מרובה בלא דעת בעלה, לשאלת המגיד ענתה האשה ואמרה שגם דבריה הקודמים שמוכנים ומזומנים המה ליתן למגיד את כל רכושם הרי זה על דעת בעלה, נענה המגיד הק' ואמר להאשה שאם כנים הדברים הרי שעליה להודו ולהביא לו את מנורת החנוכה. מובן, שהאשה נודרה מאוד ולא התעכבה אפילו לרגע, ומיד חזרה ונסעה והביאה את מנורת החנוכה, והמגיד הק' הבטיח לה שבתה תושע ותבריא בקרוב ובהבטחת המגיד הק' כן היה. בהגיע חנוכה שלח המגיד וקראה להאשה ולבתה, ושאלם אם אכן נתנה לו מנורת החנוכה במתנה ויכול לעשות בה ככל חפץ לבבו, וכמובן שתשובתם היתה כי בוודאי מנורת החנוכה ניתנה להמגיד במתנה גמורה כי היו זקוקים לישועה גדולה, ובעז"ה כבר נושעו, וכששמע תשובתם קרא לאיש פלוני בשם גאלדשמיד ונתן לו את מנורת החנוכה במתנה ואמר להאשה ובתה הלא נושעתם כבר, ויכולים אתם לנסוע לביתכם לשלום. תלמידי המגיד הק' עמדו משתוממים מה ראה המגיד לנהוג כך, ואחד מהתלמידים הקרובים שאלו על כך, וביאר המגיד אח"כ לתלמידיו הענין, כי הרה"ק רבי זושא מאניפאלע ז"ע היה רגיל לחלק מטבעות לברכה לעניים בכל ערב שבת, ומזה היה להם מקור הכנסה כי אח"כ מכרו את מטבעות הברכה לעשירים ששילמו בעד מטבעות הברכה במיטב כספם, היה עני אחד זקנו של האדם הנ"ל בשם גאלדשמיד שמסר לו המגיד כעת את מנורת החנוכה, שהיה לו לחשיבות גדולה מטבעות הברכה של הרה"ק רבי זושא מאניפאלע ז"ע, ואף שהיה במצב דחוק לא רצה בשום אופן למכרם אלא היה קובעם על יד ונתנם לצורך כסף שעשה ממנו מנורה החנוכה לצורך נר חנוכה, וביום מן הימים קודם שחיתן אחד מצאצאיו והוצרך להתחייב עבור נדן היה מצבו קשה ודחוק, אז נתיישב בדעתו לפנות לעשירי אחד ולבקש ממנו שילוח לו איזה סכום הגון למען יוכל לפרוע הנדן ולעשות החתונה כי אין לו ברירה אחרת, וענה לו העשיר כי מוכן לשלם לו כל הוצאות הנדן והחתונה אך בתנאי אחד שיתנו לו דבר קטן והוא המנורה הקטנה שיש לו בביתו שנעשה

ממטבעות הברכה של הרה"ק ר' זושא מאניפאלע ז"ע, כמובן שהעני לא רצה בשום אופן וביקש והתחנן שיניח לו בזה כי זה מאוד חשוב אצלו, אך העשיר הקשה ערפו ועמד על דעתו כי רק בתנאי זה יתן לו, והעני לא היה לו ברירה כי היה נצרך לכסף מוצא, ובכן הוא נאלץ למכור את מנורת החנוכה תמורת כל הוצאות הנדן והחתונה, וכך נשארה המנורה בידי העשיר, המש"ך המגיד הק' ואמר שהבת החולנית שנרפאה היתה נכדת העשיר, והיות שמנורת החנוכה נלקחה קצת בכפיה בניגוד לרצון בעליו ויש בזה לאו של לא תחמוד, גזרו מהשמים שמנורת החנוכה תחזור ליורשי אותו עני, וכל זה ראה המגיד מקאזניץ ברוח קדשו.

בבית מדרשו של הגה"ק המגיד הק' מקאזניץ ז"ע הי' אברך א' שהי' נקרא בפי כל "רבי מיילך חסיד". והסיפור למה כינו אותו בשם חסיד, הוא: הנה "מיילך" זה הי' איש מורם מעם, כמעט ולא נהנה מהעוה"ז רק הי' עוסק באוריינתא תדירא ועובד ה' כראוי, ואמו היתה מספקת לו את הכל כדי שיהי' פנוי לעבודתו הקדושה כל היום בלתי שום מפריע, בעת ההוא כאשר יצאה גזירה מן המלכות לאסוף אנשים שישתרו בצבא, וכיון שהכל היו משמטין א"ע מלשרת בצבא, ע"כ הי' נהוג שמחנה חיילים מיוחדים היו נוסעים על עגלת צב, ויצאו לדרך לעבור ברחובות המדינה, ומי שמצאו בדרך חטפוהו בכח ובחזקה והוליכוהו בתוך העגלות מחנות הצבא, אשר שם ילמדו וישתרו בתכסיסי הצבא למלחמה. אותן החיילים החוטפים היו קרוואן בין היהודים בל"א בשם "די חאפערס". פעם לפני עלות השחר, ור' מיילך דידן הלך בהשכמה למקוה לפני התחלתו בעבודת היום, הקרה מקרה שבפעם ההוא עברו שם אותן ה"חאפערס", והרגישו בו, ותיכף חטפוהו והושיבוהו בהעגלה והוליכוהו עמם לשרת בצבא. אחרי זמן רב שהלכה אמו לבקשו, ולא מצאתו, שמעה מיהודי א' שראה שחטפוהו אנשי הצבא, אז תיכף רצה מהר אל בית המגיד. המגיד הי' עוסק בהכנתו לתפילת שחרית, והגבאי הביא לפניו את ה"קאווע", נכנסה האשה והתחילה לשפוף דאגתה לפניו ואמרה: "מה יהיה עם מיילך, הרי הוא כחוש משמן וחלש, ולא יוכל לסבול את עול הצבא אשר יעמיסו עליו...", ותיכף ענה לה המגיד בלשון קדשו ואמר, "מיילך לא ישרת כחייל בצבא". אולם אמו לא הרפתה מלהתחנן לפניו, לאמר "אבל מה יהי' עם מיילך", והמגיד חזר על הבטחתו ואמר: "אל תדאגו, מיילך לא ישרת כחייל בצבא". וגם בזה לא נחה ולא שקטה והרבתה לבכות, אז ענה המגיד: "לא אשתה את הקפה שלי עד שיבוא מיילך הנה". כאשר שמעו אנ"ש דברים ברורים אלו יוצא מפורש מפי המגיד הקדוש, התפזרו הקהל לחפש ברחובות לראות מאיפה יגיע מיילך, כדי שיוכלו חיש מהר להגיד הבשורה שהנה הוא בא, אולם עבר איזה

זמן ולא בא. אך כעבור זמן קצר ראו מרחוק כי אמנם מיילך הולך ובא, באו בשמחה אל המגיד הק' והגידו לו. אולם המגיד הק' ענה כי עדיין לא יוכל לשתות את הקפה עד שיגיע לפניו. כאשר בא מיילך לחדרו של המגיד הק', הכריז המגיד עליו ואמר, "בעבור העקשניות שבך נתקרב לי הקפה!" והעם העומדים עליו לא ידעו פשר הדבר, על איזה עקשניות מדבר המגיד הק', אח"כ כאשר יצאו כולם מחדר המגיד, הפצירו הקהל במיילך שיגיד להם פשר הדבר. אז סיפר להם מעשה שהי' כך היה: אחרי שתפסוהו החיילים והעלוהו על העגלה, תפסו עוד יהודי אחר, וישבו שניהם יחדיו והנה סוסי העגלה מיהרו ורצו במהירות עזה מאד, ופתאום ראה בין החרכים של העגלה, והנה איזה איש עם זקן לבן הולך במתינות סמוך להעגלה והי' הולך ביחד עם העגלה, וזה היה דבר נפלא, כי בודאי סתם איש רגיל בשר ודם לא יוכל לילך במתינות וביחד עם העגלה זו שהיתה מהירה כ"כ, וגם ראה שהחיילים השומרים אותם אינם רואים אותו, לכן ידע שפיר כי הוא בודאי איזה איש אלקים או איזה מלאך מן השמים, ואולי אליהו הנביא זל"ט. והנה פנה אליו זה האיש וקרא אליו לאמר, "מיילך, קפוף למטה מן העגלה", אולם מיילך מיאן בדבר באומרו, "לא אקפוף מן העגלה עד שתורשה גם ליהודי הלזה היושב עמי פה שגם הוא יקפוף מן העגלה וינצל גם הוא", אז נעלם האיש ההוא. אחר כמה רגעים בא הלה בחזרה והפציר בו עוד הפעם לומר, "מיילך קפוף למטה מן העגלה", אולם מיילך עומד בשלו, שאם אין ניתן רשות גם ליהודי השני עמו ג"כ לקפוף אינו זו ממקומו. עוד הפעם נעלם האיש הפלא, ואינו. ואחר כמה רגעים חזר האיש ועוד הפעם שואג "מיילך, קפוף למטה מן העגלה", וחוזר מיילך רצוקע שאינו קופץ עד שמרשה גם להשני לקפוף רק אז הסכים האיש ואמר יהי' כדברך אולם תקפוף כבר. רק אז קפץ מיילך עם היהודי השני שניהם ביחד מן העגלה בלי שיראום החיילים ובלי שיתרחש להם דבר. וזה שאמר המגיד שמשום שהתעקש כ"כ לכן נתקרב לו הקפה. כששמעו הקהל מדה נעלה זו ממנו, איך שהשליך את נפשו מנגד ומיאן להציל את עצמו, בעבור הצלת נפש יהודי אחר מצפרי הצבא, לכן מאז והלאה כינוהו בשם "חסיד".

העיד הגה"ק רבי חיים מוואליץ ז"ע תלמיד הגה"ק מוילנא ז"ע שבהיותו פ"א בקאזניץ ועסק עם הרב המגיד כיום תמים בעומק הפלפול ומצא אותו בקי בש"ס בבלי ממש בע"פ עם לשון התוס' לבד מה שהיה בקי בירושלמי ופוסקים, ויסופר כי הרב הגאון מוהר"י בעמח"ס מעון הברכות זצ"ל רצה לנסות את המגיד מקאזניץ והתחפש בתור עובר אורח ובא לפני המגיד, אמנם כאשר אך פתח את הדלת אמר לו הרה"ק המגיד "ברוך הבא רב דקעמפנא!" על זה ענה הוא ואמר: עם רוח הקודש לא ירכש אותי אך

אם יתרחץ לי דברי הר"ן התמוהים לי זה כארבע עשרה שנים אז אכופ ראשי לפניו, הר"ק ציוה לפתוח לו הר"ן והתחיל ללמוד עמו ולפרש לו הענין מתחלתו וכאשר הגיע אל מקום המוקשה כבר ראה הגאון מקמפנא כי לא קשה מיד, אז אמר לו הרה"ק, כן הוא הדבר אם לומדים תורה לשמה אין הר"ן קשה וחמור, גם הגאון מוה"ר גדליהו ליפשיטץ זצ"ל (אבי הגאון בעל תפארת ישראל על משניות) היה ממעריציו וכה נכנעו לפניו כל גדולי הת"ח שבדור כי הכירו רב כוחו וחילו באורייתא.

אברך אחד התלהב בתפילתו בבית מדרשו של כ"ק מרן רבי שלום מבעלזא זי"ע, ובאמצע תפילת שמונה עשרה הזדעק: "הייליגער באשעפער", כאשר מרן הרה"ק מבעלזא סיים את תפילת שמונה עשרה פנה אל האברך והעיר לו: "האיך העזת לדבר באמצע תפילת שמונה עשרה?" השיב לו האברך, כי הוא נכח אצל המגיד מקאזניץ, וראה שגם הוא עשה כן. גער בו כ"ק מרן מבעלזא זי"ע: "דער קאזניצער מגיד איז געוועהן א מלאך אלקים! ער מעג! אבער אזא יונגראמן ווי דו, ווי קומסטו אויסצורעדן אינמיטן דאווענען?!", והסתובב חזרה ופניו אל הכותל. אך מיד פנה שוב אל האברך, ואמר בלהט: "וואס האב איך געזאגט? דער קאזניצער מגיד איז געוועהן א מלאך? דער קאזניצער מגיד איז געוועהן א שרף! אבער דו, ווי קומסטו אויסצורעדן אינמיטן דאווענען?!", ושוב חזר ואמר בחרדת קודש: "וואס האב איך געזאגט? דער קאזניצער מגיד איז געוועהן א שרף פון חיות הקודש דער קאזניצער מגיד איז געוועהן פון די'גלי המרכבה! אבער דו, ווי קומסטו אויסצורעדן אינמיטן דאווענען?!", שב ואמר בלהט קודש וואס האב איך געזאגט? דער קאזניצער מגיד איז געוועהן פון די' רגלי המרכבה? דער קאזניצער מגיד איז געוועהן אזוי גרויס, וואס אין הפה יכול לדבר ואין האוזן יכולה לשמוע! ער מעג! אבער ווי קומסטו אויסצורעדן אינמיטן דאווענען?!", עוד התבטא כי מי שהכיר את המגיד הק' מקאזניץ ראה איך שיהודי אוהב את השי"ת, הוא היה אדם חלש ביותר וכשהגיע לתפלה היה חזק וגיבור כארי מפני גודל אהבת השי"ת.

עבודת התפלה של רבינו היתה למעלה מכוחות אנוש, ולמרות חולשתו העצומה, עד שנשאווה על כסא לתפלה, הרי כשהגיע לפתח בית המדרש "היה קופץ מכסאו ורץ אל הקודש פנימה כאברך צעיר, והיה בוער כלפיד אש ושואג כארי: מי אנכי שאזכה להתפלל לפני הקב"ה, מה נורא המקום הזה. וכך מסופר שהרה"ק רבי אהרן מקארלין זי"ע בעל "בית אהרן" אמר לכלתו הצדקנית מרת שרה דבורה ע"ה, בתו של הרה"ק רבי אלימלך מגרודז'יסק זי"ע נכד רבינו: זקק המגיד, היו נושאים אותו לבית המדרש לתפילה על כסא מרוב חולשתו,

אך כשהגיע בתפילה למזמור: שירו לה' שיר חדש, היה משנס מתניו ורוקד כנער! המגיד הקדוש התאונן ואמר: "אולי משום דידעין בשמים, שאין לי תענוג והנאה כי אם מתפילה, לכן עוזרים לי שתפילתי עולה יפה, כדי שאקבל שכרי בזה. וכענין: ומשלם לשונאיו וגו' אל פניו להאבדו, לא יאחר לשונאו וצדקת רוחו המופלאה זי"ע. וכך הם דברי קדשו אודות עבודת השי"ת "הננו רואים שיש צדיקים גדולים, הנקרא בשם זקן, זה קנה חכמה, והוא נלחם עם יצרו, עד שלבו חלל בקרבו והרג את יצרו, והרי הוא נעדר מכל מיני תאוה גשמית ומכל עניני אהבת עולם, ואף על פי כן כשהולך לעשות רצון קונו בתפלות וביחודים, מתחדש כנשר נעוריו, וממליך בוראו בכל מיני אהבות ותשוקות והתלהבות לבו, כמו שהאדם בוער באהבתו בימי הילדות לאיזה תאוה מהתאוות, והצדיק הזה הוא מתעלה בתשוקות האלה להבורא ב"ה, ומעלה התשוקות כנועד, והגם שאין בקרבו אהבת עניני העולם, ואין בו שייכות להעולם כלל, מכל מקום או שהוא זוכר לתקן כל המחשבות מימי נעוריו וילדות, או להעלות ימי נעוריו של הבאים אחריו, של כל איש ישראל המקושרים בהם" (עבודת ישראל, שמיני, ד"ה ולקוני ישראל).

שמענו מאבינו הגה"ח רבי משה יחיאל הלוי אב"ד זאלושיץ זצ"ל בשם רבינו הקדוש המגיד מקאזניץ זצ"ל, פעם אחת נסע סוחר אחד שהיה מחסידיו דרך קאזניץ בלילה בחורף והיה קור ושלג גדול מאד, והיו לו יסורים גדולים מהקור, ומחמת שהיה אחר חצות לילה ולא ידע לאיזה מקום ללכת ולהתחמם, הלך אל בית רבו המגיד הקדוש, כי ידע שהוא ער ולומד בלילה, וכאשר בא אל בית המגיד הקדוש, לא הכיר אותו המגיד כי היה מכוסה בשלג מכף רגל ועד ראש, וכאשר נתן לו שלום והביט בו הכיר אותו, ואמר לו הסוחר: "הייליגער רבי, אז מען האט נישט די וועלט, הלואי זאל מען חאטש האבין יענע וועלט", והשיב לו המגיד הקדוש: שוטה! שוטה! דיא וועלט ארבייטט דו, און האסט נישט, ווילסט דו אויך האבין יענע וועלט? (גדולת הצדיקים)

המגיד מקאזניץ זי"ע היה כל כך חלוש ושוכב במטה, וכשהגיע לתפלה רקד המגיד כמו ילד קטן והיה דוחף את ראשו בהקיר, וכשהיה הרה"ק רבי אשר מסטאלין זי"ע בקאזניץ וראה האיך המגיד דופק את ראשו בהקיר לא היה יכול לסבול זאת, ונתן רבי אשר את ידו על הקיר שלא ידפוק את ראשו בהקיר, אז יצא דם מידיו של הרה"ק רבי אשר.

כ"ק מרן השר שלום מבעלזא זי"ע היה מתנגד לאלו הנותנים קמיעות, והיה דרכו לומר שרק הרה"ק המגיד מקאזניץ ודכוותי יכולים לכתוב קמיעות, כי אין לנו השגה בגדלותו. ונפלא מאד מה שהעיד עליו בנו הרה"ק רבי משה אליקים בריעה זי"ע (באר משה, יתרו) אבי מורי אמר לי: תאמין לי בני, שלא היתה שום מחשבה זרה

מעת שנולדתי ועד עתה, שבאה אלי בשעת תפילתי, ולא העליתי אותה למקורה" כן הוא מציין (דעת משה, שמיני ד"ה בבואכם) "ובודאי יש כעת גם כן קדושי עליון אשר בתוך התפלה יוכלו להתבטל ממצאויות מחמת גודל התשוקה, וכאשר אירע לאאמור"ר זצלה"ה באמצע התפלה לגודל התשוקה והדבקות נתעלף בתוך התפלה, עד שקראוהו בשמו ונתעורר.

וידוע שהרה"ק השר שלום מבעלזא זי"ע, שהיה מרפא ע"י מישוש ידיים, ואמר, שהחכ הזה קיבל מהקאזניצער מגיד זי"ע, וביאר הענין שהאדם ע"י שעושה עבירות יוצא מזה חלאים וצרות, ואני כשאני לומד אני מראה עם הידים על הספר, והקדושה שיש על ידי נכנס לתוך האדם, ועי"ז ממילא נתרפא, ופעם היה להבעל הנותן אמרי שפר בנו של הרה"ק רבי דודל דינובער זי"ע, כאב שיניים חזק מאד, ונכנסו להרה"ק רבי שלום מבעלזא זי"ע ושאלו אמאי אינו מרפהו, ענה שיסוריו הם מצד הקדושה וזה אינו יכול לרפאות. (כ"ק האדמו"ר מטשערנוביץ שליט"א)

רבינו מביא בשם רבו המגיד הגדול הרבי ר' בער זי"ע "שצריך הצדיק להתפלל עבור בני ישראל, ולהמשיך רפואה לחולים ופקידה לעקרות, ולכל איש די מחסורו אשר יחסר לו, אכן כאשר הצדיק מתפלל על איש פרטי לפעמים ח"ו יש קטרוג על אותו פלוני עבור איזו חטא, ומעכב תפלת הצדיק מלעשות רושם ומלפעול פעולתו, לכן יש תקנה לזה להתפלל הכל במחשבתו הרצויה למען כבוד ה' וכו', והנה בתפלה על דרך זה נסתם פי המקטרגים, כי אפילו שזה האיש אינו ראוי במעשיו לקבל שפע רחמנות, אבל בודאי הקב"ה ראוי להשפיע למען יתרומם כבודו ולמען תענוג בהשפעה" (עבודת ישראל ויגש ד"ה אלי).

מסופר מהרה"ק המגיד הק' מקאזניץ זי"ע בהיותו פועל ישועות בעניני הדיבוקים ר"ל שהיו שומעים לו להפריד מהם והיה הדבר לפלא בעיני כל רואיהם. והי' אומר בזה הלשון: זה אינו חידוש שהם שומעים ומציינים לקולי כי בשמים ממעל המה יודעים כח הצדיק כפי דברי הוזה"ק שמכריזים בכל יום הבו יקר לדיוקנא דמלכא. אכן רבינו היה פועל ישועות בתפלתו, ורבים נושעו בזכותו. גם עמיתו ורעו הרבי מלובלין זי"ע שלח את רעייתו הרבנית הצדקת להתברך מפי קדשו של רבינו שתזכה להיפקד בורע של קיימא, ברכתו נתקיימה ורבינו נתכבד על ידי הרבי מלובלין בסנדקאות. כשהגיע רבינו לחצר קודש הרבי מלובלין, יצא הרבי לקראתו, ואמר: המגיד הקדוש הנכם שורפים אותי מגודל קדושתכם", הרבי התבטא בשבחו של רבינו: "ראה אנכי נותן לפניכם היום ברכה, ברכה זה הרב ר' מנדל מרימנוב, ברכה זו הרב מו"ה ישראל מקאזניץ, ברכה זה הרב מאפטא".

(היכל הברכה ראה סוף ד"ה ראה אנכי)

רבינו פעל ישועות הרבה בביטול גזירת הצבא אצל אנשי השלטון, כי נתקיים בו כאמור: וירא

ממך, וכנסע להיות סנדק אצל הרבי מלובלין, ליוו את נסיעתו בדרך שרים רבים מאישי השלטון, כי ראו ממנו הרבה מופתים".

פעם אחת בא אל המגיד הקדוש איש אחד עם בקשה היות שמחזיק בית חכירה [אורענדא] בכפר אצל אדון אחד, והתרגו האדון מהכפר עליו, וגמר בדעתו שלא להחזיק עוד בכפר שלו ולגרשו משם, וציווה לו המגיד שיעשה לו קנה רובה כדרך הנערים, ויירה עם חץ של עץ פה בחדרו, וכן עשה ופטר לשלום. וכאשר בא לביתו שמע שהאדון של הכפר המית את עצמו על ידי קנה רובה, שירה בעצמו, ונתוודע לו שהיה באותו רגע ממש, שהוא המעשה בקוֹזניץ.

מסופר שפעם הגיע להמגיד הק' מקוֹזניץ זי"ע אחד מן הבריונים שהיו בזמן חורבן ביהמ"ק אשר הרגו את זכריה הנביא, והוא היה מי שנתן הסתירה הראשונה לירמיה הנביא, ועתה בא לבקש תיקון, ולא רצה המגיד להכניסו אליו וחיכה זמן רב בחוץ, כשנכנס להמגיד אמר הבריון "מוחות כמותכם היו מתגלגלים אצלינו מתחת הספסלים". שאל אותו המגיד למה עשיתם כן לירמיה הנביא, אמר לו כי ביקשנו ממנו שלא יבא על חורבן ביהמ"ק ולא שמע לנו, כי כן אמרו אין עונשין אלא אם כן מזהירים, ואם לא היה מזהיר לא היה חורבן הבית. אמר לו המגיד הלא אמרו כל הכובש את נבואתו חייב מיתה, אם כן עשה ירמיה הנביא נכון על שניבא מה שבא לו בנבואה. ענה לו הבריון שהיה לו למסור את נפשו למען כלל ישראל ולא לנבא. שאל אותו המגיד אבל חז"ל אמרו שהחייב מיתה בעוה"ז מאבד גם את חלקו בעוה"ב, ענה לו הבריון שלמען כלל ישראל היה לו למסור את עצמו וגם את העוה"ב שלו. אמר לו המגיד אבל הנביא הלא צריך לקיים את ציווי הבורא ולעשות את רצונו של הקב"ה, וכן היה רצונו ית' שכן יזהיר על חורבן הבית ואין חכמה ואין תבונה כנגד ה'. ועל זה לא היה לו שום תירוץ. ואח"כ אמר המגיד שיש לו חרטה גדולה על שדיבר עם הבריון, כי כן אמרו חז"ל אסור להסתכל בפני אדם רשע, וגם מפני כשאמר לו שמוחות כמוהו היה מתגלגל אצליהם מתחת הספסלים היה לו מכך חלישות הדעת, ולהצדיק אסור שיהיה לו חלישות הדעת.

המגיד הק' מקוֹזניץ זי"ע הסביר את הסיבה למה האריך ימים יותר מכל הצדיקים שבדורו, ואמר כי בכל זמן כשראה שזמנו מתקרב ובא, לקח את עצמו מחדש לעבודת השי"ת לתקן מידה אחרת, והיה טוען שאין לו עדיין זמן לעלות למעלה כי עדיין לא תיקן לגמרי את המידה, ואח"כ לקח א"ע למידה אחרת, וכן הלאה.

אצל המגיד מקאֶזניץ זי"ע נהוג היה בחג הסוכות, שכל הרוצה לברך על ארבעת המינים של הרבי, היה יכול ליטול ולברך, והמשמש הממונה על כך היה מגיש לכל אחד את המינים

ליטלם ולברך עליהם. פעם בהושענא רבא בא איש שהיה מפורסם ברשעותו, היה ידוע כ"מסור" וכל אנשי העיר שנאוהו ביותר, וגם הוא ביקש לברך על הד' מינים, אולם המשמש כעס עליו, והרהר, היתכן, איך מרהיב עוז פושע ישראל שכזה לברך על ארבעת המינים של הרבי, לכן לא רצה בשום אופן ליטלם לו, אבל הלה נטלם מידו בכח. רגז המשמש, ובכעסו שבר את הפיטם של האתרוג ופסלו, לבל יוכל המסור להוציא לפועל את מחשבתו. כשהגיע הדבר לאוזני המגיד מקאֶזניץ הצטער על כך מאוד, ואמר למשמשו: "ראה נא בני, את כל העבודות שאנו עובדים בימים הנוראים ובחג הסוכות מוכנים למסור, כדי שיוכלו לשבר מידה רעה אחת, ואתה לא יכולת להתאפק?" המגיד הק' היה בכל ימי חייו חלוש וכחוש כ"כ עד שהרופאים תמרהו איך ביכולתו לחיות מחמת חלישות גופו לא היה בכוחו לעמוד על רגליו וללכת ונשאורו על כסא מביתו עד לביהמ"ד, אולם בהגיעו לפתח ביהמ"ד היה קופץ מכסאו ורץ אל הקודש פנימה כאברך צעיר, והיה בוער כלפיד אש ושואג כארי: מי אנכי וכו' ומה נורא המקום הזה וכדו', וכמו שכותב בעצמו (עבודת ישראל פ' שמיני ד"ה ולקוּי) בזה"ל: כשהולך לעשות רצון קונו בתפילות ויחודים מתחדש כנשר נעוריו, וממליך בוראו בכל מיני אהבות ותשוקות והתלהבות לבו עכ"ל, ומדבריו הק' נוכל קצת לעמוד על עבודתו הקדושה בתפילה ובהכנה לתפילה ובעבודת הקודש והיו עוברות כחוט השני וכל הליכותיו בקודש, ובעת כבדו פעם במצוות סנדקאות וכאשר עלה לעגלה ורצו לסייע סירב ואמר בזה"ל: וואס דארף איך אייער כח, איך האב ב"ה א בעסערען כח, עס שטייט "וקוי ה' יחליפו כח" מיר בייטען זיך מיט כביכול'ס כח, כביכול האט גענוג כח. ובקפיצה עלה על העגלה כאיש צעיר.

פעם היה המגיד הק' מקאֶזניץ חולה אנוש, כשהידיעה הגיעה ליהודי הק' הוא קם ונסע לקוֹזניץ, באמרו: אמנם, תחית המתים אין לנו כהיום הזה. אבל אם נמצא בו עוד ניצוץ חיים הוא ישוב לאיתנו, משום שאנו יודעים מהי סיבת מחלתו. בהגיעם בסמוך לקוֹזניץ פגשו ביהודים ושאלום למצבו של המגיד. ענו ואמרו: "שעות מעטות לפני הפטירה" הם הגיעו לשם ביום ששי בפניא דמעלי שבתא ומצאו את הרופא יושב ליד מטתו. שאל היהודי הק' את הרופא למצבו של המגיד, ענה הרופא: "נותר לו דקות חיים ספורות", שאל היהודי הק': "האם ישנו עוד גיד אחד שפועם?" אמרו לו: "כן". ניגש היהודי הק' אל המגיד ולחש באזנו, עברו דקות ספורות, והרופא איבחן שינוי לטובה. המצב הלך והוטב, עד שהמשמש הודיע שיכניסו את המגיד הק' לסעודה שלישית על גבי מיטתו. פנה היהודי הק' להסובבים אותו, ואמר להם את התורה שהמגיד יאמר בסעודה. וכן הוה, המגיד אמר את התורה שהיהודי הק' אמר, והכל ראו כאן

מופתים גלויים מצדו. לאחר ההבדלה, אמר להם היהודי הק': "אל יפלא בעיניכם. אין כאן כל פלא, וגופא דעובדא הכי הוה. המגיד הק' ביקש ללכת בדרכי עבודת ה' של הרבי רבי ברוך ממעזיבו זי"ע, ולא ידע שהר"ר ברוך כבר נפטר, כלום יכולה נשמה בגוף להשיג כמו נשמה לבדה. זאת אי אפשר, והוא היה חייב להסתלק מן העולם כדי להשיג זאת. באתי ולחשתי לו, שהרבי רבי ברוך הוא כבר בעלמא דקשוט, ונשמתו החלה לשוב לגופו. וכיצד ידעתי מה יאמר בסעודה שלישית? ידעתי דרך איזה היכל הוא ירד, ממילא ידעתי איזו תורה יאמר".

סיפר הרה"ח רבי משה שלמה גלויברמן [ז"ל] מפעיה"ק שאביו הרה"ג החסיד ר' יהודה לייב זצ"ל [ר' לייב'קע] עלה מקארלין לעיה"ק לפני מאה [ועשרים] שנים בחודש אלול תרס"ו בהיותו בגיל ארבע, ואחר הבר מצוה שלו ביקש ממנו הרה"ק רבי דוד צבי שלמה מלעלוב זי"ע ללמוד בחברותא עם נכדו הילד כמר משה מרדכי [לימים כ"ק אדמו"ר הרה"ק מלעלוב זי"ע] שהיה צעיר ממנו בכמה חודשים, וכאשר ראה הגאון רבי פישיל דיין [בערשטשין] את החברותא הנ"ל מצא הדבר חן בעיניו וצירף אליהם גם את בנו, רק החילוק היה שהרבי מלעלוב שילם לר' לייב'קע בכל חודש ורבי פישיל דיין לא שילם אלא נתן להם כל יום צלחת מרק, - [גם זה היה תשלום בימים ההם...] - ובשמתו הבר מצוה של ר' לייב'קע הגיע הרה"ק רדצ"ש להשתתף, ואחר הדרשה של חתן המצות אמר לו שנוצר שאמר את הדרשה בדיוק כמו אביו - של ר' לייב'קע בבר מצוה שלו, וכולם נתפלאו לשמוע שהיה שם, וסיפר שהרי אביו של ר' לייב'קע, ה"ה הרה"ח ר' אשר אלטר הסתופף בחצר הקודש של הבית אהרן מקארלין, והוא למד שם בחברותא עם נכדו חורגו של הרבי ה"ה הרה"ק רבי ירחמיאל משה מקאֶזניץ נכד המגיד, שאמו נישאת בזיו"ש להרה"ק רבי אשר מסטאלין בן הבית אהרן, ובערב סוכות ערך הבית אהרן סעודת הילולא להמגיד מקאֶזניץ זי"ע לכבוד נכדו - רבי ירחמיאל משה שנתגדל אצלו, והיות והבר מצוה של החברותא ה"ה הילד כמר אשר אלטר היה ג"כ ביום זה ע"כ ערך לו הבית אהרן את הבר מצוה בתוך סעודת הילולא, ואני שהייתי בשנה ההיא בקארלין לחגל יו"ט נוכחתי ג"כ בשמתו הבר מצוה. (שנים אח"כ גם נשתדכו ביניהם החברותא הנ"ל כאשר נכדו הגדול של הרבי מלעלוב זי"ע ה"ה כ"ק אדמו"ר מלעלוב בראנובין צוק"ל נשא את נכדת רבי לייב'קע [שמעות טובות, אלול תשס"ו] זצ"ל].

כ"ק מרן מהרי"ד מבעלזא זי"ע אמר בשם אביו זי"ע כי הרמ"ק זי"ע והמגיד מקאֶזניץ זי"ע ומרן מהרי" זי"ע אמרו את סדר העבודה ביוה"כ באותה ההשגה, והוסיף דבר פלא כי הרבי מלובלין זי"ע היה חגור בשעת העבודה באבנטו של המגיד מקאֶזניץ בחיים חיותו.

סיפר הרה"ק רבי אלימלך מגראדזיסק זי"ע להגה"ק רבי יהודה לייב בעל שפת אמת זי"ע מגור, ששמע מאביו הקדוש רבי חיים מאיר

יחיאל השרף ממאגלינצא, ששמע מזקינו הקדוש המגיד מקאזניץ שאמר בשם הבעל שם טוב ז"ע שקודם ביאת משיח תהיה השפעה גדולה בעולם ויתעשרו אחינו בני ישראל, וירגילו עצמם בהוצאות מרובות בהנהגת ביתם, וישליכו מדת ההסתפקות במיעוט, ואחר כך יבואו שנים רעות וחוסר ודקדוק פרנסה, ועניות גדול בעולם, וכבר לא יהיו רגילים במדת ההסתפקות וצורכי עם ישראל יהיו מרובים, ולא יהיו להם מקור לפרנסה כפי הצטרותם, וזה יהיה חבלי משיח, ומאוד מצאו הדברים חן בעיני הגה"ק בעל השפת אמת ז"ע, ואמר: שכן הוא עתה בעוה"ר.

מסופר כשהגיע הרה"ק מראדזמין ז"ע לפרקו בן שמונה עשרה לחופה נשא לו אשה את בת הרב מריטשיוואל הצדקת חיה ע"ה, והמגיד מקאזניץ ז"ע למרות חולשתו כי רבה טרח ובא להשתתף בחתונתו, והמגיד אף הביא עמו דורון דרשה לחתן גמרא מן הש"ס שלו מסכת בבא מציעא, והרה"ק מראדזמין נצר עליה כאישון עינו, לימים ביקר אצלו רבו הרה"ק הרבי רבי בונים מפשיסחא ז"ע, וכשראה את הגמרא רמז לו שחפץ בו, נדרו הרה"ק מראדזמין בהתלהבותו ונתנה לרבו במתנה גמורה, ברם אחרי שנפרד רבו מעליו ונסע לדרכו התחיל פתאום הרה"ק מראדזמין להצטער על כך ונתמלא עגמו"מ ומיום ליום הלך ונתעצב יותר, עד שבני ביתו התחילו לחשוש לבריאותו ולחצו עליו לגלות להם מה מעיק לו, כיון שהודיעו על כך לרבו, שלח והחזיר הגמרא לרה"ק מראדזמין וירווח לו מיד. מאוחר יותר גילה הרה"ק מראדזמין למקורביו את הסיבה שהצטער כל כך, מכיון "שבכל עת שלמד בגמרא זו בכל עת שהזכיר שם תנא או אמורא זכה לראות את בעל השמועה עומד לפניו, ואילו כשלמד בגמרא אחרת לא השיג מדרגה זו".

(הרה"צ ר' פנחס יהודה לובינסקי זצ"ל, רא"ש פינה"ה, לעלות)

אמר הרה"ק המגיד מקאזניץ ז"ע אם היום היה בא משיח צדקנו, היו בני ישראל נלקטים כמו מרגליות, והרבה היו נדחים ח"ו, לכן נתארך הגלות לטובתינו. וכמו שאמר הרה"ק המגיד מקאזניץ ז"ע שיש לאל ידו להביא הגאולה רק שיהיה הרבה נדחים ח"ו.

המגיד הקדוש מקאזניץ ז"ע היה גילגל לפרש שלשה פירושים על שם היום הושענא רבה, פירוש אחד: א גרויסע הילף, שתהיה ישועה גדולה ורבה לבני ישראל. הפירוש השני: הושענא רבה, דער גרויסער זאל העלפן, שהבורא ב"ה דאיהו רב ושלט הוא יעזרנו. הפירוש השלישי: הושענא רבה, דער גרויסער זאל געהאלפן ווערן, שעיקר תכלית כל התפלות שבוים הזה צריכה להיות שהשכינה הק' תצא מגלותה וצערה, כי בכל צרתם לו צר.

בערוב ימיו גבר חולשתו, היה קורא לעצמו שק עצמות [זעקל ביינער] ונמצא מכתב מהמגיד הק' ששלח אל הצדיק הגה"ק ר' ישראל מפיקוב ז"ע בנו של הרה"ק מברדיטשוב ז"ע שכתב שובעות מספר לפני פטירתו, ובו גם מתאונן על מצב בריאותו בזה"ל: אבל עדיין אני חלש ותש כח מאוד, ולא אוכל לעמוד לשקוד על התורה

והעבודה כדרכי תמיד ע"כ גם אליו בקשתי לעלות זכרוני לטובה בפרט בימים הקדושים הבאים עלינו לטובה, להתפלל בעדי לה' וגם לצוות להסרים למשמעותו לילך עבורי להשתטח על קברי הצדיקים ה"ה כבוד אביו אדמו"ר המנוח זצ"ל [ה"ה הקדושת לוי מברדיטשוב ז"ע] וכבוד אחיו המנוח זצ"ל [ה"ה הרה"ק ר' מאיר בן הקדושת לוי בעמח"ס כתר תורה] לעורר ישנים לבקש רחמים עלי שישלח לי השי"ת רפואה שלימה בקרוב ואשוב לבריאותי ואחזור לאיתני ברב כח ויתר עוז לשוב להסתפח בנחלת ה' כי זה חלקי מכל עמלי וכו' עכ"ל. ואז נגבור חלציו ואז בסוף שנת תקע"ד נדבר עם יראי ה' ה"ה חבריו אוהביו הק' אשר בארץ המה הרה"ק רבי יעקב יצחק ז"ע החוזה מלובלין והרה"ק רבי מנחם מנדל ז"ע מרימנוב לגשת לדורון לתפילה ולמלחמה שכבר יבוא עת שאנו מייחלים ויקשב ה' וישמע לקרב קץ משיחיה, אך בעון הדור גבר אויב ותבקע עיר התקוה, כי באותה שנה נסתלקו שלושתם. המגיד הק' י"ד תשרי ערב סוכות תקע"ה, והרה"ק רמ"מ מרימנוב ביום י"ט אייר ל"ד לעומר תקע"ה, הרה"ק מלובלין בט' באב תקע"ה.

כעבור ד' ימים מיום הקדוש התחיל המגיד הק' להכין עצמו בהכנה דרבה בקדושה ובטהרה לקראת עלותו השמימה ולהסתפח בנחלת ה' ולרגע שיוכל לראות פני השכינה ולהתדבק בה בשעת יציאת נשמה מן הגוף, ופנה לבנו ממלא מקומו הרה"ק רבי משה אליקים בריעה ז"ע ואמר לו: דע לך בני כי לפני איזה רגעים נתגלה אליו הרה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב ז"ע שאלתי אותו שתי שאלות: א. הלא הבטיח טרם מותו שישתדל למעלה להחיש הישועה ולמה לא קיים הבטחתו? ב. אם כדאי לדחוק את השעה ולהביא הגאולה? והשיב לי: בעוד זמן קצר תהיה אצלנו. ושם תוכח כי מה שנראה בעולם הזה לרעה נראה שם כי הוא לטובה, וכשסיים להגיד לי זאת הוסיף ואמר: בני, תיכף תודיע את זאת לחברי הצדיק רבי יעקב יצחק בלובלין ז"ע כדי שפיסק מלחמה זו, חושש אני מאוד מדברי רבינו הרבי רבי אלימלך ז"ע, והוסיף והסביר לו את דבריו, בימי נעורי כאשר למדתי אצל מורי ורבי בליזענסק ישבנו כל התלמידים בביהמ"ד, פתאום שמענו את פסיעותיו של הרבי רבי אלימלך שעבר על פני כולנו, ואחז את הרבי מלובלין ז"ע בידו והוציאו מתוך החבורה שלנו ודבר עמו בלחש רציתי מאוד לדעת על מה הם משוחזחים וקלטתי כמה מילים, זוכר אני שאמר לו: עליך לדעת שצריכים להרבות התחיה באמירת "אל תשליכנו לעת זקנה" ועוד שמעתי שאמר לו: נעם דיר דאס גוט און זינען אריין - קח דברי אלה היטב אל ליבך! ומפני כך, סיים המגיד לספר לבנו, הנני חושש מאוד מדברי רבינו הרבי רבי אלימלך ז"ע ובסיימו את דבריו עלתה נשמתו בסערה השמימה בערב סוכות שנת תקע"ה ומנו"כ בעיר קאזניץ.

הרה"ק מראדזמין ז"ע אמר בשם זקינו הרה"ק מראפשיץ ז"ע: כי המגיד מקאזניץ אמר לו שנתגלה לו שם לעקור רח"ל שונאי היהודים ברגע, והוא: דום לה' והתחולל לו (תהלים לו, ז) אבל סובלת סבלן אחרי שהשי"ת סובל, עכלה"ק, וז"ל רבינו המגיד הק' בספרו עבודת ישראל (ליקוטים) דום לה' והתחולל לו, יש בכאן קבלה יחוד אחד לעשות עם דמדומי חמה ואי אפשר לגלותו אלא מפה לאוזן וכו' והמבין ידום, עכלה"ק ויעו"ש.

הרה"ק רבי משה אליקים בריעה זצ"ל מקאזניץ בימי חייו אביו קדוש ישראל המגיד מקאזניץ זצ"ל היה נחבא מאוד אל הכלים ועשה את עצמו בפני העולם כאילו הוא בור ונעור. וגם לפני החסידים הגדולים אשר הסתופפו בצל קדושת מר אביו לא הראה את עוז קדושתו וצדקתו, והחזיקו אותו לאיש פשוט. אחרי פטירת הרה"ק המגיד זצ"ל נמנו החסידים וגמרו ביניהם לנסוע אל הרבי מלובלין ז"ע, ובשמוע הרה"ק רבי משה כי נוסעים המה ללובלין התרפס לפניו וביקש אותם כי יקחו גם אותו עמם, ויבטיחם לשמשם בדרך. ויעתרו לו ויקחו אותו עמם. ויהי בהיותם בדרך והלחם אזל ממליהם וגם כסף לא היה להם, ויאמרו איש אל אחיו נשים אל הערמה פנינו ונמנה איש אחד מאתנו לרבי ובבואנו אל בית המלון נאמר עליו כי הוא רבי ואנו חסידיו החוסים בצלו ויתנו לו איזה פדיון וחיתה נפשנו בגללו, אכן שום אחד מאתם לא רצה ללבוש אדרת שער למען כוש, וכל אחד אמר על רעהו שהוא ילבש, ולבסוף נמנו וגמרו ביניהם למנות את הר"ר משה בן המגיד לרבי לפי שעה, באשר הוא בן המגיד קדוש ישראל. ויבוא אל בית המזיגה ויאמרו אל בעל המלון כי בא חכם רבי וצדיק מפורסם, והקול נשמע בית איש אחד אשר בתו היתה יושבת בעת ההיא על המשבר ותקש בלדתה, ויבא לפני הרבי וישפוך שיחו לפניו, ויאמר לו הר"ר משה שיתן פדיון אדום זהב ואז ישועתה קרובה לבא, ויאמר לו האיש כי יתן לו חצי אדום, ולא רצה, והוכרח ליתן לו את האדום כפי רצונו, והחסידים שחקו איש אל אחיו, ותיכף בא האיש בחזרה עם בשורת מזל טוב. אח"כ עשו החסידים כרה גדולה, ובתוך הסעודה אמרו החסידים להר"ר משה: הנה כבר הראית מופת, עתה תנה לנו גם אות והגד נא לנו ד"ת, אז פתח הרה"ק הרבי ר' משה את פי קדשו ויאמר: נעים זמירות ישראל אמר, כי רם ה' ושפל יראה וגבוה ממרחק ידע, נ"ל ביאור הדברים "כי רם ה'" ושכינת עונו בגבהי מרומים, ובכל זאת "ושפל" מי שהוא שפל בעיניו "יראה" הוא זוכה לראות את השי"ת ולחזות בנועמו. אבל "וגבוה" מי שהוא גבוה בעיניו ויעדה עדי גאון וגבוה "ממרחק ידע" הוא רק מרוחק יודע את השי"ת, עכדה"ק. אח"כ נסעו ללובלין, ויהי כדרכם על מפתן בית הרה"ק החוזה, רץ החוזה לקראתם ויאמר להר"ר משה: עם התורה הראשונה כבר בקע רקיעים. ויסב את פניו אל החסידים אשר נסעו עמו, ויאמר להם, הנה, יש לכם רבי גדול, ואין אתם צריכים לנסוע לבקש רבי אחר.

(דעת זקנים)

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל אמן

רבי אברהם הלוי עפשטיין מסטובניץ. תרצ"ג

רבי אברהם שמואל בנימין סופר אב"ד פרשבורג ב"ר עקיבא. (חשב סופר)
רבי יעקב אריה טווערסקי מטריסק ב"ר מרדכי זוסיא.
כ"ב תשרי

רבי יעקב משה דוד טעבלי אב"ד מיינץ ב"ר מיכל הכהן שייאר.
רבי אהרן הלוי הורביץ מסטראשילא ב"ר משה. [תלמיד בעל התניא] (בד קודש, סוד קדושים, שער התפילה, שער היחוד והאמונה, שער עבודה, עבודת הלוי)
רבי שרגא מייביל אב"ד גרינא ומלפנים אב"ד גומבין מאקווע, ב"ר צבי הירש דאנציגער.
[אביו של רבי יחיאל מאלכסנדר]
רבי שלמה מסקאלה ב"ר יעקב. [בית שלמה, ישרש יעקב]
רבי אברהם חג'אג' אב"ד תוניס. [ורוע של אברהם]
רבי דוב זאב ראפפורט אב"ד קוצק ב"ר ישראל.
רבי יעקב משה מזאה אב"ד מוסקבה ב"ר ישעיהו.
הבחור הק' לייבל - יהודה אריה הי"ד בן הבית ישראל מגור - רבי ישראל.
רבי משה יעקב רביקוב ב"ר יוסף הכהן. [הסנדלר מת"א]
רבי יוסף לייפער מנדבורנא פתח תקוה, ב"ר אהרן אריה מטעמשוואר.
כ"ג תשרי

רבי חנוך ב"ר משה מקרדובה.
רבי מנחם מענדיל מלינסק ב"ר יעקב אב"ד ליסקא. [אביו של הה"ק מראפשיץ, וחתן רבי אציקל האמבורער] [לקיט מהר"ם]
רבי אברהם נפתלי הירץ ב"ר טעבלי שייאר אב"ד מיינץ. [תורי זהב]
רבי יחיאל מיכל מדורווי ב"ר יעקב יוסף טירר ממוהילוב. [חותן רביה"ק רבי מאיר מקרעטשיניץ]
רבי ירוחם חיים מדולינא. [בית לוי]
רבי יהושע אשר מועליחוב ב"ר משה אליקים בריעה.
רבי אריה לייבוש ניהווי אב"ד טאמשאו ב"ר יוסף קעזיס אב"ד לעברטוב חעלם ויאנוב.
[חתן האור לשמים מאפסא]
רבי אהרן מאיר פריעדלאנדער אב"ד וואלאווע ובאלחוב ב"ר זלמן לייב. [תלמיד הישמח משה והש"ש מבצלאל] [פרח מטה אהרן, מאיר לעולם]
רבי יוסף צבי דינר. [הרב הראשי לאמסטראדם הולנד]
רבי יוסף צבי ב"ר אליהו לנדא מאוסטרווצא. [ברכת יוסף]
רבי דוד יונגרייז ראב"ד העדה החרדית, ב"ר ברוך ראובן שלמה הלוי. [אור דוד]
רבי בן ציון חיים שלמה משולם זושא טווערסקי ב"ר יעקב ישראל מהארנסטייפל.
רבי שמריהו יוסף נסים ב"ר נחום מאיר קרליץ. [גאב"ד רמת אהרן] [חוט שני]
כ"ד תשרי
רבי יעקב יוסף הכהן מפולנאה ב"ר צבי. [תולדות יעקב יוסף, בן פורת יוסף, צפנת פענח, כתונת פסים]

תקמ"ב
תר"ל
תרל"ה
תרע"ב
תרצ"ג
תשל"ב
תשמ"ב
תש"פ
רבי יעקב יוסף הכהן מפולנאה ב"ר צבי. [תולדות יעקב יוסף, בן פורת יוסף, צפנת פענח, כתונת פסים]
רבי יוסף מברעזנא ב"ר יצחק.
רבי אליהו גוטמאכער מגריידיץ ב"ר שלמה. [צפנת פענח]
רבי אברהם יהודה לייב הכהן שווארץ אב"ד מאד ומלפנים אב"ד בערגסאז ב"ר פנחס זעליג. [קול אריה] [תלמיד החת"ס והר"ח מצאנז]
רבי חיים זאנוויל מריבניץ ב"ר משה אברמוביץ.
רבי חיים שאול ב"ר משה קויפמאן. [ראש ישיבת תפארת יעקב גייטסהעד] [משחת שמן עה"ת] **תשס"ו**
רבי אליעזר מנחם פלציניסקי ב"ר שלמה יהודה לייב אב"ד וישקי ודוינסק. [ראש ישיבת בית אריה] [שלום יהודה]
רבי יהודה מועלם ב"ר יצחק. [ראש ישיבת פורת יוסף]
רבי שלמה זלמן אולמן ב"ר גרשון. [ראב"ד מודיעין עלית וחבר הבד"ץ דוכרן מאיר]
רבי אברהם שלאגער מבוקשביץ מאנטריאל ב"ר יחיאל מיכל.
כ"ה תשרי

רבי יהודה לייב מאוסטרהא. [תלמיד הבעש"ט]
רבי ישראל איסר מסאמבור ב"ר יוסף משה חריף אב"ד דראגיטשין.
רבי בנימין מוזאלויץ ב"ר אהרן מוואלטישיסק. [תורי זהב, אהבת דודים, אמתחת בנימין, חלקת בנימין]
[תלמיד המגיד ממעורטש והמגיד מוואלטיש]
רבי יו"ט ליפמן היילפרין. [קדושת יו"ט, מלאכת יו"ט]
סניגור של ישראל - רבי לוי יצחק מבארדיטשוב ב"ר מאיר אב"ד הוסקוב. [קדושת לוי, שמונה טהרה] [תלמיד המגיד ממעורטש, והר"ש מניקלשבורג]
רבי צבי הירש חריף הלר ב"ר לייבוש מזאמושטש. [טיב גיטין]
רבי שמואל לנדא בן הנועד ביהודה רבי יחזקאל. [ישיבת ציון]
רבי משה סופר אב"ד פרעשבורג, ב"ר שמואל. [חתי"ם סופר, תורת משה]
רבי דוד מתתיהו רבינוביץ מביאלא ב"ר יחיאל יהושע.
רבי אברהם גנחובסקי ב"ר אליהו משה. [ר"מ ישיבת טשעבין] [חדר הוראת, בני רא"ם, בר אלמוגים]

תשכ"ב
תשמ"מ

תקמ"ג
תקפ"ט
תר"ט
תרל"ג
תרמ"א
תרס"ב
תרפ"ה
תש"ד
תשכ"ז
תשס"ג

ד"א תשע"ה
תקס"ד
תקע"ב
תקפ"ד

תר"כ
תרל"ה
תרע"ב
תרצ"ג
תשל"ב
תשמ"ב
תש"פ

תקמ"ב
תר"ל
תרל"ה
תרע"ב
תרצ"ג
תשל"ב
תשמ"ב
תש"פ

תק"כ
תקל"א
תקנ"ד
תקנ"ה
תק"ע
תקצ"ה
תקצ"ח
ת"ר
תשנ"ח

רבי אברהם שמואל בנימין סופר אב"ד פרשבורג ב"ר עקיבא. (חשב סופר)

רבי יעקב אריה טווערסקי מטריסק ב"ר מרדכי זוסיא.

כ"ב תשרי

רבי יעקב משה דוד טעבלי אב"ד מיינץ ב"ר מיכל הכהן שייאר.

רבי אהרן הלוי הורביץ מסטראשילא ב"ר משה.

רבי שרגא מייביל אב"ד גרינא ומלפנים אב"ד גומבין מאקווע, ב"ר צבי הירש דאנציגער.

[אביו של רבי יחיאל מאלכסנדר]

רבי שלמה מסקאלה ב"ר יעקב.

רבי אברהם חג'אג' אב"ד תוניס.

רבי דוב זאב ראפפורט אב"ד קוצק ב"ר ישראל.

רבי יעקב משה מזאה אב"ד מוסקבה ב"ר ישעיהו.

הבחור הק' לייבל - יהודה אריה הי"ד בן הבית ישראל מגור - רבי ישראל.

רבי משה יעקב רביקוב ב"ר יוסף הכהן.

רבי יוסף לייפער מנדבורנא פתח תקוה, ב"ר אהרן אריה מטעמשוואר.

כ"ג תשרי

רבי חנוך ב"ר משה מקרדובה.

רבי מנחם מענדיל מלינסק ב"ר יעקב אב"ד ליסקא.

[אביו של הה"ק מראפשיץ, וחתן רבי אציקל האמבורער]

רבי אברהם נפתלי הירץ ב"ר טעבלי שייאר אב"ד מיינץ.

רבי יחיאל מיכל מדורווי ב"ר יעקב יוסף טירר ממוהילוב.

רבי ירוחם חיים מדולינא.

רבי יהושע אשר מועליחוב ב"ר משה אליקים בריעה.

רבי אריה לייבוש ניהווי אב"ד טאמשאו ב"ר יוסף קעזיס אב"ד לעברטוב חעלם ויאנוב.

[חתן האור לשמים מאפסא]

רבי אהרן מאיר פריעדלאנדער אב"ד וואלאווע ובאלחוב ב"ר זלמן לייב.

[תלמיד הישמח משה והש"ש מבצלאל]

רבי יוסף צבי דינר.

[הרב הראשי לאמסטראדם הולנד]

רבי יוסף צבי ב"ר אליהו לנדא מאוסטרווצא.

[ברכת יוסף]

רבי דוד יונגרייז ראב"ד העדה החרדית, ב"ר ברוך ראובן שלמה הלוי.

[אור דוד]

רבי בן ציון חיים שלמה משולם זושא טווערסקי ב"ר יעקב ישראל מהארנסטייפל.

רבי שמריהו יוסף נסים ב"ר נחום מאיר קרליץ.

[גאב"ד רמת אהרן]

[חוט שני]

כ"ד תשרי

רבי יעקב יוסף הכהן מפולנאה ב"ר צבי.

[תולדות יעקב יוסף, בן פורת יוסף, צפנת פענח, כתונת פסים]

כ"ה תשרי

רבי יוסף מברעזנא ב"ר יצחק.

רבי אליהו גוטמאכער מגריידיץ ב"ר שלמה.

[צפנת פענח]

רבי אברהם יהודה לייב הכהן שווארץ אב"ד מאד ומלפנים אב"ד בערגסאז ב"ר פנחס זעליג.

[קול אריה]

[תלמיד החת"ס והר"ח מצאנז]

רבי חיים זאנוויל מריבניץ ב"ר משה אברמוביץ.

רבי חיים שאול ב"ר משה קויפמאן.

[ראש ישיבת תפארת יעקב גייטסהעד]

[משחת שמן עה"ת]

תשס"ו

רבי אליעזר מנחם פלציניסקי ב"ר שלמה יהודה לייב אב"ד וישקי ודוינסק.

[ראש ישיבת בית אריה]

[שלום יהודה]

רבי יהודה מועלם ב"ר יצחק.

[ראש ישיבת פורת יוסף]

רבי שלמה זלמן אולמן ב"ר גרשון.

[ראב"ד מודיעין עלית וחבר הבד"ץ דוכרן מאיר]

רבי אברהם שלאגער מבוקשביץ מאנטריאל ב"ר יחיאל מיכל.

כ"ה תשרי

רבי יהודה לייב מאוסטרהא.

[תלמיד הבעש"ט]

רבי ישראל איסר מסאמבור ב"ר יוסף משה חריף אב"ד דראגיטשין.

רבי בנימין מוזאלויץ ב"ר אהרן מוואלטישיסק.

[תורי זהב, אהבת דודים, אמתחת בנימין, חלקת בנימין]

[תלמיד המגיד ממעורטש והמגיד מוואלטיש]

רבי יו"ט ליפמן היילפרין.

[קדושת יו"ט, מלאכת יו"ט]

סניגור של ישראל - רבי לוי יצחק מבארדיטשוב ב"ר מאיר אב"ד הוסקוב.

[קדושת לוי, שמונה טהרה]

[תלמיד המגיד ממעורטש, והר"ש מניקלשבורג]

רבי צבי הירש חריף הלר ב"ר לייבוש מזאמושטש.

[טיב גיטין]

רבי שמואל לנדא בן הנועד ביהודה רבי יחזקאל.

[ישיבת ציון]

רבי משה סופר אב"ד פרעשבורג, ב"ר שמואל.

[חתי"ם סופר, תורת משה]

רבי דוד מתתיהו רבינוביץ מביאלא ב"ר יחיאל יהושע.

רבי אברהם גנחובסקי ב"ר אליהו משה.

[ר"מ ישיבת טשעבין]

[חדר הוראת, בני רא"ם, בר אלמוגים]

רבי אברהם שמואל בנימין סופר אב"ד פרשבורג ב"ר עקיבא. (חשב סופר)

רבי יעקב אריה טווערסקי מטריסק ב"ר מרדכי זוסיא.

כ"ב תשרי

רבי יעקב משה דוד טעבלי אב"ד מיינץ ב"ר מיכל הכהן שייאר.

רבי אהרן הלוי הורביץ מסטראשילא ב"ר משה.

רבי שרגא מייביל אב"ד גרינא ומלפנים אב"ד גומבין מאקווע, ב"ר צבי הירש דאנציגער.

[אביו של רבי יחיאל מאלכסנדר]

רבי שלמה מסקאלה ב"ר יעקב.

רבי אברהם חג'אג' אב"ד תוניס.

רבי דוב זאב ראפפורט אב"ד קוצק ב"ר ישראל.

רבי יעקב משה מזאה אב"ד מוסקבה ב"ר ישעיהו.

הבחור הק' לייבל - יהודה אריה הי"ד בן הבית ישראל מגור - רבי ישראל.

רבי משה יעקב רביקוב ב"ר יוסף הכהן.

רבי יוסף לייפער מנדבורנא פתח תקוה, ב"ר אהרן אריה מטעמשוואר.

כ"ג תשרי

רבי חנוך ב"ר משה מקרדובה.

רבי מנחם מענדיל מלינסק ב"ר יעקב אב"ד ליסקא.

[אביו של הה"ק מראפשיץ, וחתן רבי אציקל האמבורער]

רבי אברהם נפתלי הירץ ב"ר טעבלי שייאר אב"ד מיינץ.

רבי יחיאל מיכל מדורווי ב"ר יעקב יוסף טירר ממוהילוב.

רבי ירוחם חיים מדולינא.

רבי יהושע אשר מועליחוב ב"ר משה אליקים בריעה.

רבי אריה לייבוש ניהווי אב"ד טאמשאו ב"ר יוסף קעזיס אב"ד לעברטוב חעלם ויאנוב.

[חתן האור לשמים מאפסא]

רבי אהרן מאיר פריעדלאנדער אב"ד וואלאווע ובאלחוב ב"ר זלמן לייב.

[תלמיד הישמח משה והש"ש מבצלאל]

רבי יוסף צבי דינר.

[הרב הראשי לאמסטראדם הולנד]

רבי יוסף צבי ב"ר אליהו לנדא מאוסטרווצא.

[ברכת יוסף]

רבי דוד יונגרייז ראב"ד העדה החרדית, ב"ר ברוך ראובן שלמה הלוי.

[אור דוד]

רבי בן ציון חיים שלמה משולם זושא טווערסקי ב"ר יעקב ישראל מהארנסטייפל.

רבי שמריהו יוסף נסים ב"ר נחום מאיר קרליץ.

[גאב"ד רמת אהרן]

[חוט שני]

כ"ד תשרי

רבי יעקב יוסף הכהן מפולנאה ב"ר צבי.

[תולדות יעקב יוסף, בן פורת יוסף, צפנת פענח, כתונת פסים]

כ"ה תשרי

רבי יוסף מברעזנא ב"ר יצחק.

רבי אליהו גוטמאכער מגריידיץ ב"ר שלמה.

[צפנת פענח]

רבי אברהם יהודה לייב הכהן שווארץ אב"ד מאד ומלפנים אב"ד בערגסאז ב"ר פנחס זעליג.

[קול אריה]

[תלמיד החת"ס והר"ח מצאנז]

רבי חיים זאנוויל מריבניץ ב"ר משה אברמוביץ.

רבי חיים שאול ב"ר משה קויפמאן.

[ראש ישיבת תפארת יעקב גייטסהעד]

[משחת שמן עה"ת]

תשס"ו

רבי אליעזר מנחם פלציניסקי ב"ר שלמה יהודה לייב אב"ד וישקי ודוינסק.

[ראש ישיבת בית אריה]

[שלום יהודה]

רבי יהודה מועלם ב"ר יצחק.

[ראש ישיבת פורת יוסף]

רבי שלמה זלמן אולמן ב"ר גרשון.

[ראב"ד מודיעין עלית וחבר הבד"ץ דוכרן מאיר]

רבי אברהם שלאגער מבוקשביץ מאנטריאל ב"ר יחיאל מיכל.

כ"ה תשרי

רבי יהודה לייב מאוסטרהא.

[תלמיד הבעש"ט]

רבי ישראל איסר מסאמבור ב"ר יוסף משה חריף אב"ד דראגיטשין.

רבי בנימין מוזאלויץ ב"ר אהרן מוואלטישיסק.

[תורי זהב, אהבת דודים, אמתחת בנימין, חלקת בנימין]

[תלמיד המגיד ממעורטש והמגיד מוואלטיש]

רבי יו"ט ליפמן היילפרין.

[קדושת יו"ט, מלאכת יו"ט]

סניגור של ישראל - רבי לוי יצחק מבארדיטשוב ב"ר מאיר אב"ד הוסקוב.

[קדושת לוי, שמונה טהרה]

[תלמיד המגיד ממעורטש, והר"ש מניקלשבורג]

רבי צבי הירש חריף הלר ב"ר לייבוש מזאמושטש.

[טיב גיטין]

רבי שמואל לנדא בן הנועד ביהודה רבי יחזקאל.

[ישיבת ציון]

רבי משה סופר אב"ד פרעשבורג, ב"ר שמואל.

[חתי"ם סופר, תורת משה]

רבי דוד מתתיהו רבינוביץ מביאלא ב"ר יחיאל יהושע.

רבי אברהם גנחובסקי ב"ר אליהו משה.

[ר"מ ישיבת טשעבין]

[חדר הוראת, בני רא"ם, בר אלמוגים]

רבי אברהם שמואל בנימין סופר אב"ד פרשבורג ב"ר עקיבא. (חשב סופר)

רבי יעקב אריה טווערסקי מטריסק ב"ר מרדכי זוסיא.

כ"ב תשרי

רבי יעקב משה דוד טעבלי אב"ד מיינץ ב"ר מיכל הכהן שייאר.

רבי אהרן הלוי הורביץ מסטראשילא ב"ר משה.

רבי שרגא מייביל אב"ד גרינא ומלפנים אב"ד גומבין מאקווע, ב"ר צבי הירש דאנציגער.

[אביו של רבי יחיאל מאלכסנדר]

רבי שלמה מסקאלה ב"ר יעקב.

רבי אברהם חג'אג' אב"ד תוניס.

רבי דוב זאב ראפפורט אב"ד קוצק ב"ר ישראל.

רבי יעקב משה מזאה אב"ד מוסקבה ב"ר ישעיהו.

הבחור הק' לייבל - יהודה אריה הי"ד בן הבית ישראל מגור - רבי ישראל.